Nr 62.

Ankom till riksdagens kansli den 11 juni 1927 kl. 11 f. m.

Memorial med förslag till nytt reglemente för riksgäldskontoret.

Bankoutskottet får härmed överlämna förslag till nytt reglemente för riksgäldskontoret.

Det nya reglementet har uppställts i överensstämmelse med det nu gällande, dock med vissa ändringar och tillägg, för vilka här nedan redogöres.

I § 9 meddelas stadganden rörande de arbetsuppgifter, som tillkomma fullmäktiges deputerade. Paragrafens första stycke innehåller jämte föreskrifter beträffande vissa uppräknade ärenden, vilka böra av dem handläggas, ett generellt stadgande, att deputerade i allmänhet skola handhava den löpande förvaltningen. Då det emellertid i vissa, till denna förvaltning hörande ärenden av speciell art kan vara lämpligt att anförtro deras första handläggning till annan bland fullmäktige än någon av deputerade, hava fullmäktige i riksgäldskontoret i skrivelse till bankoutskottet den 19 nästlidna maj föreslagit, att till första stycket av § 9 måtte fogas ett tillägg av följande innehåll: »fullmäktige dock obetaget att, därest så prövas lämpligt, till annan fullmäktig än deputerad anförtro fullgörande av visst uppdrag rörande förvaltningen.» *§ 9.*

Utskottet biträder det väckta förslaget och har till första stycket av § 9 fogat det ifrågasatta tillägget. I anslutning härtill har i paragrafens andra stycke omedelbart efter orden »Vid varje sammankomst böra deputerade» inskjutits »och de bland övriga fullmäktige, som hava att handlägga vissa ärenden.»

Enligt hittills gällande praxis hava båda deputerade dagligen varit tillstädes i riksgäldskontoret. Då detta emellertid icke alltid kan anses erforderligt beträffande andre deputeraden, hava fullmäktige i sin ovannämnda skrivelse föreslagit, att i paragrafens andra stycke efter orden »Fördelningen mellan deputerade» inskjutes meningen »av vilka förste deputeraden har daglig tjänstgöringsskyldighet». Med biträdande av fullmäktiges förslag har utskottet vidtagit sådan ändring i det nu framlagda förslaget till reglemente.

Såsom ett nytt mom. i § 13 har införts riksdagens beslut angående överlämnande till Konungariket Sveriges stadshypotekskassa av 30,000,000 kronor i *§ 13.*

Svenska statens $3^1/_2$ % obligationer för ökning av kassans grundfond (bankoutskottets utlåtande nr 15).

Vidare har i § 13 införts det beslut, som riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts proposition nr 55 fattat angående statsgaranti för ett obligationslån å högst 750,000 kronor, avsett att upptagas av Kalix älvs flottningsförening.

§ 21. I första stycket av § 21 stadgas, att till fonden för statsskuldens amortering skola föras de anslag, som kunna komma att av riksdagen anvisas till avbetalning å statsräntelånen.

Jämlikt 1926 års riksdags beslut skall viss andel av statens inkomster av rusdrycksmedel från och med budgetåret 1926—1927 anvisas å riksstaterna under utgiftstiteln »Avbetalning å statsskulden. Fonden för statsskuldens amortering». Riksdagens beslut innebär emellertid icke, att ifrågavarande anslag skola anvisas för avbetalning å *statsräntelånen*. Med anledning härav har det i § 21 nu förekommande uttrycket »till avbetalning å statsräntelånen» utbytts mot »för denna fond».

§ 22. I 4:de mom. av § 22 meddelas föreskrifter rörande bokföringen av de medel, som blivit av riksdagen anvisade av lånemedel under riksstatstiteln »Utgifter för kapitalökning. Låneunderstöd». De lån, för vilka riksdagen beviljat anslag under förenämnda riksstatstitel, förvaltas emellertid ej, såsom av stadgandets nuvarande lydelse synes framgå, av riksgäldskontoret ensamt, utan till en del även av statskontoret. Med anledning härav har momentet omformulerats, så att det erhållit följande lydelse:

»De medel, som blivit av riksdagen anvisade av lånemedel under titeln 'Utgifter för kapitalökning. Låneunderstöd', skola, i den mån de förvaltas av riksgäldskontoret, bokföras under namn av *fonden för låneunderstöd.*»

§ 28. Sedan riksdagen bifallit Kungl. Maj:ts förslag till ändrad uppställning av riksstaten, i vad densamma avser inkomster av lånemedel, har § 28 omformulerats samt uppdelats på två mom. av följande lydelse:

1. Till riksgäldskontoret inflytande kapitalavbetalningar å lån från allmänna järnvägslånefonden och bibanelånefonden, vilka härröra av lånemedel, skola insättas på riksgäldskontorets giroräkning i riksbanken under konto: »Fonden för återbetalda fasta lånemedel» samt, i den mån de tagas i anspråk för å riksstaten anvisade utgifter till kapitalökning av lånemedel, bokföras såsom inkomst å titel: »Fasta lånemedel: Återbetalningar».

2. Till riksgäldskontoret inflytande kapitalavbetalningar å lån från allmänna järnvägslånefonden och bibanelånefonden, vilka härröra av andra statsinkomster än lånemedel, skola insättas på statsverkets giroräkning och bokföras såsom inkomst å titel: »I anspråk tagna kapitaltillgångar: Övriga fonder.» På enahanda sätt förfares jämväl vad beträffar kapitalavbetalningar å lån från allmänna byggnadslånefonden.

I anledning av den ändrade uppställningen av riksstaten, i vad densamma avser lånemedel, hava även vissa förändringar vidtagits i § 29. *§ 29.*

I första stycket hava efter orden »från riksgäldskontoret anvisade utgiftsanslag» insatts orden »av andra statsinkomster än lånemedel».

Paragrafens andra, tredje och fjärde stycken hava formulerats på följande sätt:

»Då de medel, som tillförts fonden för återlevererade fasta lånemedel, skola tagas i anspråk å riksstaten för däri anvisade utgifter att täckas av lånemedel, skola de redovisas såsom inkomst för riksstatens titel 'Fasta lånemedel: Återbetalningar'.»

»Reservationer å anslag av fasta lånemedel, som tagas i anspråk å riksstaten för däri anvisade utgifter av lånemedel, skola redovisas såsom 'Fasta lånemedel: I anspråk tagna reservationer'.»

»De medel, vilka överförts till fonden för amortering av tillfälliga lånemedel, skola, i den mån de tagas i anspråk å riksstaten för anslag till återbetalning av tillfälliga lånemedel, i riksstaten redovisas såsom inkomst under titel 'Tillfälliga lånemedel: Återbetalningar'.»

Ordet »direkt» har utgått ur såväl första som andra stycket av § 31. Då anslagen till riksdags- och revisionskostnader städse anvisas att utgå av andra statsinkomster än lånemedel, har ur andra stycket meningen »vilka enligt riksstaten skola utgå av de allmänna statsinkomsterna» uteslutits. *§ 31.*

Sedan riksdagen bifallit bankoutskottets hemställan i utlåtande nr 49 angående anvisande av medel för tryckning av personregistret över präste- och borgarståndens ledamöter under riksdagarna 1809—1866 m. m., har riksdagens i detta ämne fattade beslut införts såsom tillägg till mom. g) i avd. 1 av § 32. *§ 32 avd. 1.*

För ombesörjande av städningsarbetet i riksdagshuset äro för närvarande anställda 44 städerskor, av vilka tre tjänstgöra hela året, under det att de övriga 41 äro sysselsatta med sagda arbete endast under riksdagstiden. Enligt bestämmelserna i gällande avlöningsreglemente för riksdagens verk kunna dessa befattningshavare ej antagas till e. o. tjänstemän och äro i följd därav icke berättigade att under sjukdom uppbära någon del av sin avlöning. Då de flesta av städerskorna varit anställda vid riksdagshuset under en lång följd av år och deras arbete därstädes således är av stadigvarande art, synes emellertid billigheten kräva, att de i händelse av sjukdom ej lämnas utan allt understöd. Fullmäktige hava därför i ovanberörda skrivelse ifrågasatt, att ett belopp av 500 kronor ställes till fullmäktiges disposition för beredande av sjukhjälp åt städerskorna vid riksdagshuset, varvid åt fullmäktige lämpligen torde kunna överlämnas att i varje särskilt fall med hänsyn till föreliggande omständigheter pröva, för hur lång tid och med vilket belopp understödet bör utgå.

Utskottet, som anslutit sig till fullmäktiges förenämnda förslag, dock med den ändring, att beloppet synts böra anvisas såsom förslagsanslag, har i § 32 avd. 1 infört ett nytt stadgande (mom. k) av följande innehåll:

»Ett belopp av förslagsvis 500 kronor för år, att efter fullmäktiges prövning användas till understöd åt de vid riksdagshuset anställda städerskorna under sjukdom.»

§ 32 avd. 2. I riksgäldskontorets reglemente finnas för närvarande ej några bestämmelser rörande deputerads löneförmåner under den tid, han av sjukdom är hindrad att utöva sin befattning. Fullmäktige hava ifrågasatt, att förste deputeraden berättigas att vid ledighet för sjukdom tillgodonjuta sitt arvode med visst avdrag, och ansett detta avdrag lämpligen kunna beräknas efter samma grunder, som gälla beträffande justitieombudsmannen och militieombudsmannen.

Med biträdande av fullmäktiges förslag har utskottet närmast efter mom. e) i ovanstående avdelning av § 32 infört stadgande, att dylikt avdrag skall beräknas efter 8 kronor för dag.

Under mom. k) i förenämnda avdelning finnes infört ett av riksdagen lämnat medgivande, att eventuellt uppkommande brist i riksgäldskontorets änke- och pupillkassas rörelse må gottgöras inom ett belopp av 2,250 kronor för år, under villkor bland annat, att pensionerna för änkor och barn efter tjänstemän och vaktmästare vid riksgäldskontoret och f. d. generalassistanskontoret ej få höjas utöver de belopp, varmed de enligt kassadelägarnas den 10 maj 1919 fattade, av fullmäktige i riksgäldskontoret fastställda beslut skola utgå.

Någon till pension från änkekassan berättigad efterlevande efter befattningshavare i generalassistanskontoret finnes numera ej i livet. Till följd härav hava orden »och f. d. generalassistanskontoret» uteslutits ur ifrågavarande stadgande.

§ 32 avd. 3—4. Såsom en särskild avdelning i § 32 har med nummerbeteckningen 5 i denna avdelning införts det anslag, som riksdagen beviljat för utgivande av ny katalog över riksdagens bibliotek.

§ 32 avd. 6. I mom. g) av avdelning 6, vars nummerbeteckning ändrats till 7, är förslagsanslaget till vikariatsersättningar vid justitieombudsmansexpeditionen upptaget med ett belopp av 600 kronor. Detta är emellertid alltför knappt tilltaget; under nästlidet budgetår hava nämligen för vikariatsersättningar åtgått i det närmaste 1,600 kronor, och i händelse någon av befattningshavarna vid justitieombudsmannens expedition skulle av sjukdom bliva hindrad att tjänstgöra och vikarie i anledning därav förordnas, kommer det för vikariatsersättningar erforderliga beloppet att ytterligare ökas. Ifrågavarande förslagsanslag har därför i det nya reglementet uppförts med 1,800 kronor.

Sedan förre sekreteraren hos justitieombudsmannen K. von Matern under år 1926 avlidit, finnes blott en pensionerad f. d. befattningshavare vid justitieombudsmansexpeditionen, nämligen förra skrivbiträdet fröken Ellen Kindelius. Hennes pension uppgår, med inberäknande av medgiven förhöjning, till 1,668 kronor, och har i följd härav detta belopp, avjämnat till 1,700 kronor, införts i mom. h) i stället för nuvarande 4,500 kronor.

I § 33 hava orden »Återbetalning av lånemedel» utbytts mot orden »Återbetalning av tillfälliga lånemedel». *§ 33.*

I § 34 hava införts dels slutsumman av de belopp, vilka jämlikt beslut av innevarande års riksdag skola av riksgäldskontoret anskaffas genom *ny upplåning,* dels ock uppgift å återstoden av de belopp, som riksgäldskontoret på grund av riksdagens till och med år 1926 fattade beslut äger rätt att upplåna för täckande av på riksstaten anvisade utgifter. *§ 34.*

Ovan har ifrågasatts, att bestämmelserna i § 9 måtte ändras i syfte att bereda fullmäktige rättighet att åt annan fullmäktig än deputerad anförtro vissa uppdrag rörande riksgäldskontorets förvaltning. I överensstämmelse härmed har § 43 erhållit följande ändrade lydelse: *§ 43.*

»Med undantag av de enligt § 9 åt deputerade eller särskilt utsedd fullmäktig uppdragna åligganden böra alla fullmäktiges behandling tillhörande ärenden inför fullmäktige vid deras sammankomster föredragas och få endast där avgöras.»

Sedan riksdagen bifallit bankoutskottets förslag i utlåtande nr 56, innefattande bland annat förslag till ändrad lydelse av de i § 49 meddelade stadgandena angående rätt att anföra besvär över fullmäktiges beslut i de ärenden, som röra riksgäldskontorets tjänstemän eller andra enskilda personer, har nämnda paragraf omformulerats i enlighet med riksdagens beslut. *§ 49.*

I reglementets § 51 stadgas bland annat, att riksdagens hus står under fullmäktiges vård och inseende. På grund av detta stadgande tillkommer det givetvis fullmäktige att låta ombesörja nödiga underhålls- och reparationsarbeten å riksdagshuset. Det torde emellertid vara lämpligt, att en uttrycklig föreskrift därom meddelas i reglementet, och synes densamma kunna erhålla sin plats närmast efter mom. c) i § 57. Därstädes har införts följande bestämmelse: *§ 57.*

d) »låta utföra nödiga underhålls- och reparationsarbeten å riksdagshuset.»

I andra stycket innehåller § 57 en föreskrift om att vid verkställigheten av de i paragrafen angivna uppdrag skall iakttagas, att anbud, genom kungörelser i allmänna tidningarna, infordras av dem, som kunna vara hugade att tillhandahålla och leverera berörda effekter eller besörja omförmälda trycknings- m. fl. arbeten. Med hänvisning till detta stadgande gjorde 1926 års

statsrevisorer ett uttalande, vari de framhöllo, att de regler, som gällde bland annat för upphandling och iståndsättande av inventarier, borde tillämpas jämväl vid utförande av mera omfattande ombyggnads- och inredningsarbeten i riksdagshuset, och att till följd därav anbud å dylika arbeten borde infordras genom offentlig kungörelse och ej, på sätt under år 1926 ägt rum, under hand.

Under åberopande av vad i detta ärende förekommit har utskottet funnit lämpligt, att orden »Vid verkställigheten härav iakttages» i förevarande stadgande utbytas mot »Vid verkställigheten härav bör i regel iakttagas».

§ 70, § 71, första stycket, och § 73. Sedan riksdagen bifallit bankoutskottets förslag i utlåtande nr 56 i fråga om förfarandet beträffande disciplinära förseelser av tjänstemännen, hava § 70, § 71 första stycket och § 73 omformulerats i enlighet med riksdagens beslut.

§ 71. I senare stycket av § 71 stadgas, att det beror på fullmäktiges särskilda prövning, huruvida tjänsteman i riksgäldskontoret, som blivit nödsakad till borgenärer avträda sin egendom, må vidare bibehålla och utöva sin beställning. Detta stadgande torde böra bibehållas såsom en särskild paragraf; huvudsatsen »Likaledes beror på fullmäktiges särskilda prövning» har ändrats till »På fullmäktiges prövning beror».

§ 72. § 72 innehåller föreskrift om att tjänsteman, som begått ärerörigt brott eller annan förseelse i eller utom tjänsten av den svåra beskaffenhet, att verkets trygghet eller anseende fordrar hans entledigande, därigenom gjort sig förlustig sin innehavande tjänst.

Enligt nu gällande rättsgrundsatser torde det emellertid ej tillkomma administrativ myndighet att i disciplinär väg fatta beslut om tjänstemans skiljande från tjänsten på grund av brott eller svårare förseelse, utan böra dylika mål hänskjutas till allmän domstol, som har att därvid tillämpa stadgandena i 25 kap. strafflagen. På grund härav och då dessa stadganden äro tillämpliga även på riksgäldskontorets tjänstemän, har ovannämnda paragraf i reglementet uteslutits och nummerbeteckningen av följande paragrafer ändrats.

Bestämmelserna angående allmänna järnvägslånefonden.

Innevarande års riksdag har med bifall till statsutskottets utlåtande nr 78, punkt 1, beslutit, att de avsättningar till allmänna järnvägslånefonden, som enligt riksdagens tidigare beslut skulle ske under budgetåren 1927—1930, i stället skola äga rum under budgetåren 1928—1931. Beslutet i fråga har införts i reglementet under avdelningen för de av 1923 års riksdag meddelade bestämmelserna angående låneunderstöd från förenämnda fond.

Pensionsförteckningen.

Av de i pensionsförteckningen upptagna pensionärerna hava förre sekreteraren i första kammaren, kanslirådet A. von Krusenstjerna och, såsom redan

nämnts, förre sekreteraren i justitieombudsmansexpeditionen K. von Matern avlidit. I följd härav hava deras pensioner utgått ur sagda förteckning.

Däremot har i förteckningen nu införts den pension å 1,400 kronor, som 1925 års riksdag beviljat förre notarien i första kammarens kansli, friherre Olof Tryggve Hermelin. Under innevarande år har avsked beviljats riksgäldsvaktmästaren Vilhelm Emanuel Willberg och samtidigt tillerkänts honom en pension av 1,716 kronor, vilken pension jämväl upptagits i ifrågavarande förteckning.

Under åberopande av det anförda får utskottet hemställa,

att det nu överlämnade förslaget till reglemente för riksgäldskontoret må av riksdagen godkännas.

Stockholm den 11 juni 1927.

På bankoutskottets vägnar:

C. E. SVENSSON.

Reglemente för riksgäldskontoret.

Allmänna bestämmelser.

§ 1.

Riksgäldskontoret har till föremål:

a) att ombesörja likviden av svenska statens skuld, för vilken riksdagen enligt § 66 regeringsformen ansvarar;

b) att verkställa alla de utbetalningar, som av rikets ständer eller riksdagen blivit å detta verk anvisade;

c) att mottaga, förvalta och redovisa alla härtill anslagna tillgångar och inkomster samt hålla uppkommande, till riksgäldskontoret levererade överskott och behållningar riksdagen till handa;

d) att, i saknad av annan tillgång för bestridande av beviljade och å riksgäldskontoret anvisade utgifter, upplåna därtill oundgängligen erforderliga medel; och

e) att utföra alla uppdrag och åligganden, som riksgäldskontoret för övrigt av rikets ständer eller riksdagen erhållit.

§ 2.

De till riksgäldskontoret hörande och dit anslagna medel må icke under någon förevändning eller med vad villkor som helst därifrån ryckas eller användas till andra behov än dem riksdagen bestämt. Allt förordnande, som däremot strider, vare kraftlöst (§ 68 regeringsformen). Och må, vid likviderande av riksgäldskontorets fordringar, ackord, utan riksdagens särskilda samtycke, icke medgivas.

Riksgäldskontorets styrelse.

§ 3.

Förvaltningen av riksgäldskontoret, dess medel och tillhörigheter är av riksdagen uppdragen åt sju fullmäktige, vilka vid lagtima riksdag utses i den ordning, § 71 riksdagsordningen stadgar.

Vid fullmäktiges sammankomster föres ordet av den, som av riksdagen blivit därtill utsedd; tillkommande fullmäktige att själva bland sig välja en vice ordförande att föra ordet, när hinder för ordföranden inträffar.

§ 4.

Uppkommer ledighet bland fullmäktige, inträder suppleant enligt av riksdagen bestämd ordning.

§ 5.

Är styrelsen ej så fulltalig, som för besluts fattande erfordras, enligt vad här nedan föreskrives, äger fullmäktiges ordförande att inkalla erforderligt antal suppleanter.

§ 6.

Fullmäktige äro förbundna att vid riksgäldskontorets förvaltning ställa sig till efterrättelse ej mindre rikets grundlagar än även detta reglemente samt övriga rörande riksgäldskontoret gällande föreskrifter; börande fullmäktige dolt och förtegat hålla, vad vid kontorets förvaltning förefaller, som tyst vara bör.

§ 7.

Blir fullmäktig ledamot av statsrådet eller kommer i den författning, att han, jämlikt något av mom. a, b, c, d och e i § 26 riksdagsordningen, icke må såsom riksdagsman godkännas, skall han genast frånträda fullmäktigbefattningen och suppleant inträda i hans ställe.

§ 8.

Jämte noggrant iakttagande av vad i avseende på förvaltningen av riksgäldskontoret och dit anslagna medel är stadgat, åligger fullmäktige att omsorgsfullt vårda och befrämja detta verks rätt, säkerhet och förmån samt för övrigt vidtaga alla på fullmäktige ankommande åtgärder i och för verkställigheten av de i sådant avseende meddelade beslut samt fullmäktige givna uppdrag.

§ 9.

Fullmäktige utse inom sig, på sätt sista punkten av § 48 innehåller, två deputerade, en förste och en andre, vilka det åligger att i överensstämmelse med detta reglemente samt de beslut och föreskrifter, som fullmäktige meddela, ombesörja lånemedlens indragning, verkställa de för riksgäldskontorets räkning erforderliga utländska likvider, anordna medel till vissa av fullmäktige beslutade eller eljest ovillkorligen bestämda utbetalningar, föredraga ärenden inför fullmäktige, tillse utförandet av fullmäktiges beslut, utöva tillsyn över arbetet inom riksgäldskontoret samt i allmänhet handhava den löpande förvaltningen, fullmäktige dock obetaget att, där så

prövas lämpligt, till annan fullmäktig än deputerad anförtro fullgörande av visst uppdrag rörande förvaltningen.

Fördelningen mellan deputerade, av vilka förste deputeraden har daglig tjänstgöringsskyldighet, av dem gemensamt tillhörande göromål bestämmes av fullmäktige. Vid varje sammankomst böra deputerade och de bland övriga fullmäktige, som hava att handlägga vissa ärenden, redogöra för sina åtgärder under den efter fullmäktiges näst föregående sammankomst förflutna tid.

Förste deputeraden äger att för sjukdoms- eller annat laga förfall eller för enskilda angelägenheters besörjande bevilja tjänstemännen ledighet under högst fjorton dagar, ävensom meddela föreskrift om tjänstens uppehållande intill fullmäktiges nästa ordinarie sammankomst. Han utövar jämväl beträffande vården av kontorets värdepapper det uppdrag, tjänstgöringsordningen i sådant avseende innehåller.

Deputerade äga att vardera under en och en halv månad årligen åtnjuta ledighet utan avdrag å arvodet. Till den bland fullmäktige, som av dem utses att under sådan ledighet bestrida deputerads befattning, utgår av de till riksgäldskontoret anslagna medel särskild ersättning med belopp, motsvarande den ledige deputeradens arvode för ifrågavarande tid.

Därest förste deputeraden förut innehar tjänst å rikets stat, är han skyldig att frånträda den därmed förenade avlöning, så länge han uppbär arvode såsom förste deputerad.

Fullmäktige må vara obetaget att, om sådant finnes behövligt för lånetransaktioner, utse ombud för bedrivande av därvid erforderliga underhandlingar.

§ 10.

Befallningar, som av någon annan än riksdagen meddelas angående användandet av riksgäldskontorets tillgångar eller förvaltandet av samma verk, få icke av fullmäktige åtlydas och efterkommas; varande fullmäktige för sina åtgärder i denna egenskap riksdagen eller dess bankoutskott och revisorer allena redo skyldiga samt kunna icke för sitt förhållande till ansvar ställas utan i laga ordning och till följd av riksdagens eller dess revisorers beslut eller, mellan riksdagar och revisioner, genom justitieombudsmannen.

§ 11.

Till ledning vid prövningen och avgörandet av förekommande ärenden, för vilkas behandling antingen icke några eller mindre tillämpliga och bestämda föreskrifter blivit meddelade, äga fullmäktige att av revisorerna begära råd och yttranden.

Riksgäldskontorets lånerörelse.

§ 12.

1. För beredande av tillgång till de utbetalningar, som blivit av riksdagen anvisade att täckas av lånemedel eller i övrigt skola utgå av dylika medel, äger riksgäldskontoret att i mån av behov försälja obligationer, ouppsägbara från långivarens sida, men ställda att återbetalas antingen viss tid efter av riksgäldskontoret verkställd uppsägning eller enligt uppgjord amorteringsplan, med rätt tillika för fullmäktige att bestämma dessa obligationers valörer, räntefot och uppsägningstid.

2. För konvertering av äldre statslån, när omständigheterna därtill föranleda och sådant med fördel för staten kan ske, äga fullmäktige att, på sätt och till belopp fullmäktige finna lämpligt, dock ej utöver vad som till konvertering åtgår, försälja eller träffa avtal om blivande försäljning av statsobligationer, förskrivna med lägre ränta än det statslån, som utgör föremål för konvertering.

3. Därest fullmäktige finna sådant med hänsyn till lånemarknadens läge eller eljest ändamålsenligt, äga fullmäktige att i övrigt verkställa medgiven upplåning mot riksgäldskontorets skuldförbindelser eller begagnande av krediter på villkor, som fullmäktige med hänsyn till de vid upplåningen sig företeende omständigheter och förhållanden äga bestämma.

4. För beredande av tillgång till kassaförstärkning åt statsverket, då sådan enligt Kungl. Maj:ts beslut påkallas, äga fullmäktige i mån av behov upplåna medel mot vare sig riksgäldskontorets skuldförbindelse eller obligationer i svenskt mynt, ställda till inlösen antingen efter viss förfallotid eller efter föregången, av riksgäldskontoret verkställd uppsägning, och må fullmäktige, jämväl i avseende å denna upplåning, såväl bestämma räntevillkoren som fastställa betalningsterminerna.

§ 13.

1. Fullmäktige i riksgäldskontoret äga att på framställning av fullmäktige i riksbanken ställa till riksbankens förfogande riksgäldskontorets skuldförbindelser i form av skattkammarväxlar eller i annan form intill ett belopp av 40,000,000 kronor i utländskt mynt med en löpetid av högst två år ävensom att genom överenskommelse med fullmäktige i riksbanken träffa erforderliga närmare bestämmelser rörande skuldförbindelsernas form, belopp, löpetid, myntslag, inlösen m. m.

2. Generalpoststyrelsen äger att, vid behov av medel för bedrivande av postsparbanksrörelse, i riksgäldskontoret tillgodonjuta kredit till ett belopp av högst 5,000,000 kronor mot gottgörelse, motsvarande den effektiva ränta jämte lånekostnader, som riksgäldskontoret enligt sina beräkningar har att självt utgiva å sålunda försträckta medel, ävensom på de villkor i övrigt,

som genom överenskommelse mellan fullmäktige i riksgäldskontoret och generalpoststyrelsen varda fastställda.

För beredande av medel till ifrågakommande utbetalningar å nämnda kredit äger riksgäldskontoret i mån av behov verkställa upplåning på sätt rörande kassaförstärkning åt statsverket stadgats.

3. 1915 års riksdag har medgivit, att för varje centralkassa för jordbrukskredit, som vinner godkännande från det allmännas sida, svenska statens obligationer till värde av 100,000 kronor må från riksgäldskontoret överlämnas till Sveriges riksbank att av denna innehavas såsom en gemensam pant för samtliga centralkassans förbindelser, med rätt för kassans fordringsägare att använda panten till täckande av sina fordringar, i den mån kassans egna tillgångar, de belopp inberäknade, som på grund av medlemmarnas i kassan ansvarighet för dess förbindelser kunna från dem uttaxeras, därtill visa sig otillräckliga, och under villkor, *att* behovet av pantens tillgripande skall styrkas genom intyg av det ombud, som skall förordnas för tillsyn över kassans verksamhet, *att* medgivande till pantens användande skall lämnas av Kungl. Maj:ts befallningshavande i det län, där centralkassans styrelse har sitt säte, därvid tillika skola meddelas erforderliga föreskrifter angående sättet för pantens tillgodogörande och för därigenom influtna medels fördelning mellan fordringsägarna, *att* riksgäldskontoret ofördröjligen underrättas, då dylikt medgivande lämnats, *samt att* obligationerna därvid tillika i första hand hembjudas riksgäldskontoret till inlösen.

4. 1925 års riksdag har medgivit, att från riksgäldskontoret må till Sveriges riksbank överlämnas svenska statens obligationer till ett belopp av 100,000 kronor att, där jordbrukskassa eller centralkassa för jordbrukskredit i avseende å medlemmarnas ansvar för kassans förbindelser beslutat nedsättning, som möjliggjorts genom ändringar, vilka vidtagits i gällande bestämmelser angående godkännande av dylik kassa från det allmännas sida, av riksbanken användas till täckande av förlust, som i följd av nedsättningen må hava tillfogats någon, som, då beslutet därom registrerades, ägde fordran hos kassan, under villkor *att* förlustens anledning och omfång styrkes genom intyg av rättens ombudsman i kassans konkurs samt, vad angår centralkassa, jämväl av det allmänna ombud, som förordnats att deltaga i förvaltningen av konkursboet, *att* medgivande till obligationernas användande skall lämnas av länsstyrelsen i det län, där kassans styrelse har sitt säte, *att* därvid tillika skola meddelas erforderliga föreskrifter angående sättet för behövliga obligationers tillgodogörande, *att* riksgäldskontoret ofördröjligen skall underrättas, då dylikt medgivande lämnas, *att* obligationerna därvid tillika i första hand skola hembjudas riksgäldskontoret till inlösen *samt att* utbetalning till kassas fordringsägare av för obligationer influtna medel skall verkställas genom konkursförvaltningens försorg.

5. Enligt medgivande av 1922 års riksdag åligger det riksgäldskontoret

att såsom garantifond åt Aktiebolaget Kreditkassan av år 1922 tillhandahålla bolaget ett belopp av 50,000,000 kr. i av svenska staten utgivna 5 % obligationer, att användas i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som äro angivna i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 10 mars 1922.

6. Riksdagen har år 1923

dels medgivit, att Kungl. Maj:t må under de förutsättningar, som angivas i statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden den 16 februari 1923, förbinda svenska staten att intill det belopp, som erfordras för amortering och förräntning ävensom emitterande och placering av högst 13 millioner österrikiska guldkronor av kapitalbeloppet av det planerade internationella lånet för Österrikes finansiella återuppbyggande, deltaga i garantien av sagda lån;

dels ock bemyndigat riksgäldskontoret att tillhandahålla statsobligationer eller kontanta medel till det belopp, som erfordras för fullgörande av de förbindelser, Kungl. Maj:t sålunda kan komma att ikläda staten.

7. 1923 års riksdag, som till rörelsekapital för statens domänverk anvisat ett anslag av 10,000,000 kronor, har vidare

dels bemyndigat fullmäktige i riksgäldskontoret att ej mindre för beredande åt domänverket av ytterligare rörelsekapital tillhandahålla sagda verk en rörlig kredit av intill 10,000,000 kronor än även till förvaltning mottaga samma verks för omedelbart förestående utgifter eller inleverering till statsverket av driftöverskott icke erforderliga medel;

dels ock beslutat, att å såväl lyftade kreditbelopp som till förvaltning överlämnade medel skall utgå ränta, som av fullmäktige i riksgäldskontoret efter samråd med domänstyrelsen bestämmes med hänsyn till de å den allmänna penningmarknaden rådande förhållanden.

8. 1924 års riksdag har

dels bemyndigat fullmäktige i riksgäldskontoret att ej mindre för beredande åt telegrafverket av ytterligare rörelsekapital tillhandahålla sagda verk en rörlig kredit av intill 5,000,000 kronor än även till förvaltning mottaga samma verks för omedelbart förestående utgifter eller inleverering till statsverket av driftöverskott icke erforderliga medel;

dels ock beslutit, att å såväl lyftade kreditbelopp som till förvaltning överlämnade medel skall utgå ränta, som av fullmäktige efter samråd med telegrafstyrelsen bestämmes med hänsyn till de å den allmänna penningmarknaden rådande förhållanden.

9. 1925 års riksdag har dels medgivit, att Kungl. Maj:t må — under förutsättning av liknande förbindelse från finska statens sida — förbinda svenska staten att ikläda sig garanti för ett obligationslån å 1,500,000 kronor, avsett att upptagas av Torne och Muonio gränsälvars flottningsförening, dels ock bemyndigat riksgäldskontoret att i fall av behov infria nämnda förbindelse.

10. 1926 års riksdag har

dels bemyndigat fullmäktige i riksgäldskontoret att ej mindre för beredande åt statens reproduktionsanstalt av rörelsekapital tillhandahålla anstalten en rörlig kredit av intill 40,000 kronor än även till förvaltning mottaga anstaltens för omedelbart förestående utgifter eller inleverering till statsverket av driftöverskott icke erforderliga medel;

dels ock beslutit, att å såväl lyftade kreditbelopp som till förvaltning överlämnade medel skall utgå ränta, som av fullmäktige i riksgäldskontoret efter samråd med lantmäteristyrelsen bestämmes med hänsyn till de å den allmänna penningmarknaden rådande förhållanden.

11. 1927 års riksdag har beslutit, att för ökning av konungariket Sveriges stadshypotekskassas grundfond skall från riksgäldskontoret till kassan överlämnas 30,000,000 kronor i svenska statens tre och en halv procent obligationer med rätt för kassan att i enlighet med de i förordningen angående konungariket Sveriges stadshypotekskassa givna bestämmelser disponera sagda obligationer, dock under villkor att, om kassans grundfond genom på kassans rörelse uppkomna förluster skulle nedgå till 70,000,000 kronor, kassan icke äger upptaga nytt lån, med mindre riksdagen på Kungl. Maj:ts framställning sådant medgiver.

12. 1927 års riksdag har dels medgivit, att Kungl. Maj:t må förbinda svenska staten att ikläda sig garanti för ett obligationslån å högst 750,000 kronor, avsett att upptagas av Kalix älvs flottningsförening, dels ock bemyndigat riksgäldskontoret att i fall av behov infria nämnda förbindelse.

§ 14.

1. Om sådana statsobligationer, i vilka någon viss, ovillkorlig återbetalning medelst årlig amortering ej blivit av staten utfäst, varda av fullmäktige i riksgäldskontoret utfärdade, skola fullmäktige snarast möjligt göra framställning till riksdagen om anvisande å riksstaten under titel »Utgifter för kapitalökning. Avbetalning å statsskulden» av de medel, vilka böra årligen avsättas till fonden för statsskuldens amortering.

2. I avseende på riksgäldskontorets skulder, om vilka kontorets räkenskaper och handlingar lämna fullständig upplysning, böra i övrigt de föreskrifter, som äro intagna uti de vid föregående riksdagar för riksgäldskontoret utfärdade reglementen, i de delar, samma föreskrifter ännu icke blivit fullgjorda, fortfarande tjäna till efterrättelse.

3. Där preskriptionstid i avseende på någon särskild del av riksgäldskontorets skulder icke blivit stadgad, skola skulderna, intill dess annorlunda förordnas, i vederbörlig ordning likvideras, utan avseende å den tid, inom vilken fordringar hos enskilda eller hos Kungl. Maj:t och kronan skola nu eller framdeles göras gällande.

4. Då s. k. riksgäldssedlar i riksgäldskontoret till inlösen företes, äga fullmäktige att, därest sedlarna befinnas riktiga, desamma infria.

5. Fullmäktige må, när sådant icke för riksgäldskontoret medför olägenhet, kunna medgiva omedelbar inlösen i riksgäldskontoret av förfallna obligationer och räntekuponger, fastän desamma enligt obligationernas lydelse och stadgandena i lånekontrakten böra å däruti angivna utrikes orter infrias; för vilket ändamål fullmäktige må träffa erforderliga överenskommelser med de lånövertagare, som kontraktsenligt skola ombesörja denna inlösen.

6. Beträffande antalet egenhändiga underskrifter å riksgäldskontorets obligationer skall gälla, att obligationer, som komma att av riksgäldskontoret utfärdas, böra, då deras valör överstiger 1,000 kronor eller motsvarande belopp i utländskt myntslag, vara försedda med minst en handskriven namnteckning, samt att obligationer å lägre valör må kunna av riksgäldskontoret utfärdas utan att vara försedda med någon handskriven namnteckning.

§ 15.

1. Fullmäktige må i riksgäldskontoret inrätta en statsskuldbok. Fordran på grund av riksgäldskontorets obligationer av de lån, som fullmäktige bestämma, må kunna genom obligationers inlämnande till riksgäldskontoret förvandlas till en i statsskuldboken införd fordran. Inskrivning i statsskuldboken kan även äga rum genom kontant inbetalning, varvid sökanden antecknas såsom ägare av riksgäldskontorets obligationer till motsvarande belopp. Fullmäktige äga fastställa bestämmelserna rörande statsskuldbokens anordning samt villkoren för dess begagnande.

2. Obligation, som försetts med påskrift, att den gäller endast i viss mans hand, må, på framställning av dess ägare, göras ånyo gällande i varje innehavares hand, allt under de villkor i avseende på behöriga anteckningar å själva obligationen samt i kontorets räkenskaper, som fullmäktige äga föreskriva.

§ 16.

För bestridande av riksgäldskontoret åliggande betalningar äger detta verk att begagna ett kassakreditiv i riksbanken till belopp av högst 1,500,000 kronor; börande i avseende på kreditivets begagnande de i bankoreglementet därom meddelade föreskrifter lända till efterrättelse.

§ 17.

Riksgäldskontorets kontanta tillgångar skola, såvitt och så länge de icke behöva användas för samma verk åliggande utbetalningar, insättas i riksbanken eller placeras i lätt förytterliga valutor.

§ 18.

Därest statsverket erhåller större behållningar å sina räkningar i riksbanken än som för de löpande statsutgifternas bestridande anses erforderliga, äger riksgäldskontoret att, på de återbetalningsvillkor, som av fullmäktige medgivas, sådana behållningar av statsverket till förvaltning mottaga.

§ 19.

Utfärdas av riksgäldskontoret nya obligationer, skola fullmäktige underställa Kungl. Maj:ts fastställelse de beslut, som rörande sådan upplåning fattas, med anhållan, att Kungl. Maj:t täcktes å det nya lånet meddela sin garanti.

Riksgäldskontorets fonder.

§ 20.

Riksgäldskontoret förvaltar och skall särskilt bokföra *fonden för annuitetslikvider,* till vilken, enligt vad i § 33 sägs, överföras de medel, som av riksgäldskontoret lyftas å de i riksstaten uppförda anslag till förräntning och amortering av statsskulden.

Från denna fond skola utgå:

dels de belopp, som åtgå för inlösen av förfallna obligationer och räntekuponger, tillhörande statslånen samt av staten övertagna lån,

dels ock de för gäldande av ränta å övrig medgiven upplåning erforderliga belopp.

§ 21.

Hos riksgäldskontoret skall finnas upplagd en *fond för statsskuldens amortering,* till vilken föras de anslag, som kunna komma att av riksdagen anvisas för denna fond.

Behållningen av denna fond skall av fullmäktige förräntas samt med hänsyn till föreliggande förhållanden användas antingen till amortering av statsskulden medelst utlottning eller obligationsköp eller ock till minskning i den nya upplåning, vartill fullmäktige av riksdagen erhållit bemyndigande.

Till *fonden för återlevererade fasta lånemedel* skola överföras till riksgäldskontoret återlevererade belopp, som tidigare utbetalts å anslag att utgå av fasta lånemedel och icke äro för sitt ursprungliga ändamål erforderliga, och skola de å fonden innestå, till dess de på i § 29 föreskrivet sätt tagas i anspråk.

Till *fonden för amortering av tillfälliga lånemedel* skola överföras till riksgäldskontoret återbetalda medel, som tidigare anvisats å riksstat att utgå av tillfälliga lånemedel, och skola de å fonden innestå, till dess de på i § 29 föreskrivet sätt tagas i anspråk.

§ 22.

1. De medel, som blivit av riksdagen avsatta till understödjande av enskilda järnvägsanläggningar, skola av riksgäldskontoret förvaltas och bokföras under namn av *allmänna järnvägslånefonden.*

De bestämmelser, som gälla för låneunderstöd från nämnda fond, finnas angivna i en vid detta reglemente fogad bilaga.

2. De medel, som blivit av riksdagen anslagna för att underlätta åstadkommandet av bibanor inom västra delarna av Värmlands, Kopparbergs och Jämtlands län samt delar av Bohuslän och Dalsland, skola av riksgäldskontoret förvaltas i enlighet med de av riksdagen därför givna föreskrifter samt bokföras under namn av *bibanelånefonden.*

De för denna fond gällande föreskrifter finnas angivna i en vid detta reglemente fogad bilaga.

3. Det åligger fullmäktige att ej mindre, om anledning därtill gives, söka förebygga, att med statslån understött järnvägsbolags inkomster, med åsidosättande av bolagets skyldighet att erlägga föreskriven inbetalning till riksgäldskontoret, användas till bestridande av andra utgifter än sådana, som äro nödvändiga för järnvägsdriftens uppehållande, än även därest tvångsförsäljning sker av järnvägsbolags egendom, uti vilken riksgäldskontoret har inteckning till säkerhet för statens fordran, så förfara, att dylik försäljning ej må ske till lägre pris, än att denna fordran av köpeskillingen varder betäckt.

4. De medel, som blivit av riksdagen anvisade av lånemedel under titeln »Utgifter för kapitalökning. Låneunderstöd», skola, i den mån de förvaltas av riksgäldskontoret, bokföras under namn av *fonden för låneunderstöd.*

§ 23.

De medel, som blivit av riksdagen anvisade till understödjande av vissa allmänna byggnadsföretag, den s. k. *allmänna byggnadslånefonden,* skola av riksgäldskontoret förvaltas och, i den mån de återbetalas till riksgäldskontoret, redovisas till statsverket.

§ 24.

De tjänstinnehavare vid riksgäldskontoret, riksdagens hus, riksdagsbiblioteket samt justitie- och militieombudsmansexpeditionerna åliggande pensionsavgifter ävensom kvinnliga tjänstinnehavares avgifter för beredande av rätt till pension åt efterlevande barn skola tillföras en under fullmäktiges förvaltning ställd fond, vilken skall förräntas och särskilt bokföras under benämning *pensionsfonden.*

De pensioner, som skola utgå från denna fond, bestridas dock tillsvidare av anslagen till pensioner vid resp. verk.

Riksgäldskontorets befattning med riksstatsinkomsterna.

§ 25.

Då enligt riksstaten lånemedel skola tagas i anspråk för bestridande av utgifter, skall riksgäldskontoret, i den mån dessa medel, på sätt i §§ 35 och 36 närmare förmäles, utgå, låta i sina räkenskaper bokföra desamma under riksstatens inkomsttitel »Lånemedel».

§ 26.

Samtliga till riksgäldskontoret inflytande räntor å tills vidare förräntade medel och kursvinster m. m. skola å lämpliga tider insättas å statsverkets giroräkning i riksbanken samt i riksgäldskontorets räkenskaper bokföras å kontot för riksstatens inkomsttitel »Diverse inkomster».

§ 27.

Till riksgäldskontoret inflytande räntor å lån från allmänna järnvägslånefonden, bibanelånefonden, allmänna byggnadslånefonden samt fonden för låneunderstöd skola insättas å statsverkets giroräkning i riksbanken samt i riksgäldskontorets räkenskaper bokföras å konti för »Inkomster av statens produktiva fonder».

§ 28.

1. Till riksgäldskontoret inflytande kapitalavbetalningar å lån från allmänna järnvägslånefonden och bibanelånefonden, vilka härröra av lånemedel, skola insättas på riksgäldskontorets giroräkning i riksbanken under konto: »Fonden för återbetalda fasta lånemedel» samt, i den mån de tagas i anspråk för å riksstaten anvisade utgifter till kapitalökning av lånemedel, bokföras såsom inkomst å titel: »Fasta lånemedel: Återbetalningar».

2. Till riksgäldskontoret inflytande kapitalavbetalningar å lån från allmänna järnvägslånefonden och bibanelånefonden, vilka härröra av andra statsinkomster än lånemedel, skola insättas på statsverkets giroräkning och bokföras såsom inkomst å titel: »I anspråk tagna kapitaltillgångar: Övriga fonder.» På enahanda sätt förfares jämväl vad beträffar kapitalavbetalningar å lån från allmänna byggnadslånefonden.

§ 29.

Därest till riksgäldskontoret inflyta medel, vilka äro att hänföra till särskilda uppbördsmedel för något av de å riksstaten till utgående från riksgäldskontoret anvisade utgiftsanslag av andra statsinkomster än lånemedel, skola dessa medel insättas å statsverkets giroräkning i riksbanken samt i riksgäldskontorets räkenskaper bokföras å konto för det utgiftsanslag, till vilket medlen höra.

Då de medel, som tillförts fonden för återlevererade fasta lånemedel, skola tagas i anspråk å riksstaten för däri anvisade utgifter att täckas av lånemedel, skola de redovisas såsom inkomst för riksstatens titel »Fasta lånemedel: Återbetalningar».

Reservationer å anslag av fasta lånemedel, som tagas i anspråk å riksstaten för däri anvisade utgifter av lånemedel, skola redovisas såsom »Fasta lånemedel: I anspråk tagna reservationer».

De medel, vilka överförts till fonden för amortering av tillfälliga lånemedel, skola, i den mån de tagas i anspråk å riksstaten för anslag till återbetalning av tillfälliga lånemedel, i riksstaten redovisas såsom inkomst under titel »Tillfälliga lånemedel: Återbetalningar».

§ 30.

Då obligationer och räntekuponger för de av riksgäldskontoret upptagna lån icke varda inom den för deras inlösande bestämda preskriptionstid hos riksgäldskontoret företedda, skola de medel, vilka för infriande av sådana obligationer och räntekuponger varit avsedda, avföras från fonden för annuitetslikvider samt insättas å statsverkets giroräkning i riksbanken och i riksgäldskontorets räkenskaper bokföras å riksstatstiteln »Diverse inkomster».

Riksgäldskontorets befattning med riksstatsutgifterna.

§ 31.

Från riksgäldskontoret skola utbetalas samtliga de utgifter, som enligt riksstaten och i detta reglemente givna föreskrifter skola utgå från anslagen till riksdags- och revisionskostnader m. m.

Medel till dessa utgifter äger riksgäldskontoret bereda sig genom uttag i mån av behov å statsverkets giroräkning i riksbanken.

§ 32.

Alla på riksdagens beslut grundade utgifter för riksdagskostnader skola omedelbart från riksgäldskontoret till vederbörande utbetalas, varförutom sådana av riksdag föranledda utgifter, som i anseende till deras föremål eller beskaffenhet dels redan blivit, dels framdeles varda av Kungl. Maj:t godkända och å statskontoret förskottsvis anvisade, må, efter erhållna rekvisitioner och anställd granskning av därför avlämnade verifikationshandlingar, statskontoret av riksgäldskontoret gottgöras.

För de ändamål, som äro angivna i § 31 och här ovan i § 32, äro i riksstaten för budgetåret 1927—1928, under gruppen »riksdags- och revisionskostnader m. m.», uppförda följande anslag, nämligen:

1. *Till riksdags- och revisionskostnader samt kostnader för riksdagens hus,* förslagsanslag ..... kr. 3,250,000: —

Från detta anslag skola utgå

a) ledamöter av riksdagen tillkommande traktamenten och resekostnadsersättningar, expenser för utskotten, arvoden åt riksdagens och utskottens sekreterare och kanslipersonal, tryckningskostnader och dylika utgifter, som hittills plägat från detta anslag bestridas, ävensom de ersättningsbelopp, som jämlikt bestämmelse i § 74 här nedan kunna komma att vid skada till följd av olycksfall i arbete utbetalas till den personal, som är anställd vid eller utför arbete för riksdagen, dess utskott och delegationer samt tryckeriexpedition;

b) de traktamenten och resekostnadsersättningar, som tillkomma riksdagens revisorer, ävensom kostnaderna för tryckning, häftning och utdelning av revisorernas berättelser och de förklaringar, som i anledning därav varda avgivna; ägande revisorerna att utom de av dem fastställda arvoden till de hos dem anställda sekreterare samt kameral- och kanslipersonal jämte vaktbetjäning till utgående från detta anslag anvisa ersättning för inköp av papper, skrivmaterialier och andra dylika utgifter, för annonser om revisorernas sammanträden samt för de kostnader, som kunna föranledas av verkställda resor;

c) kostnaderna, jämlikt 1918 års lagtima riksdags beslut, för utgivande genom fullmäktiges i riksgäldskontoret försorg av en uppslagsbok över riksdagens verksamhet;

d) kostnaderna, enligt 1912, 1921 och 1926 års riksdagars beslut, för utgivandet på svenska språket genom fackkunnig person i en upplaga av 2,000 exemplar av en samling grundlagar, vallagar och parlamentariska arbetsordningar i främmande länder; skolande detta arbete, i mån de olika häftena utkomma, avgiftsfritt tillställas de riksdagens ledamöter, som därom framställa begäran, samt i övrigt hållas till försäljning till det antal exemplar, fullmäktige äga bestämma;

e) utgifterna, enligt 1914 års senare lagtima riksdags beslut, för tryckning i en upplaga av sexhundra exemplar av konstitutionsutskottets protokoll under riksdagarna 1810, 1812 och 1815;

f) i mån av behov ett belopp av 240,000 kronor för utgivande, enligt 1926 års riksdags beslut, av ett historiskt och statsvetenskapligt arbete om den svenska riksdagen;

g) ett belopp av förslagsvis 10,000 kronor att enligt 1924 års riksdags beslut användas för fullbordande av manuskriptet till personregistret till riksdagens protokoll för tiden 1809—1866 ävensom enligt 1927 års riksdags beslut ett belopp av förslagsvis 12,500 kronor för tryckning av manuskripten till personregistren över prästeståndet och borgarståndet vid riksdagarna under perioden 1809—1866 samt bindning av 100 exemplar av den tryckta upplagan;

h) kostnaderna för nödiga reparationer och andra arbeten för vederbörligt underhåll och tillsyn av den för riksdagens sammankomster avsedda fasta

egendom samt för de uti samma egendom befintliga inventariers underhåll och komplettering;

i) kostnaderna för tryckning av justitieombudsmannens och militieombudsmannens ämbetsberättelser;

j) pensioner till f. d. befattningshavare vid riksdagen samt till änkor och barn efter sådana befattningshavare;

k) ett belopp av förslagsvis 500 kronor för år, att efter fullmäktiges prövning användas till understöd åt de vid riksdagshuset anställda städerskorna under sjukdom.

2. *Till avlöningar och pensioner m. m. vid riksgälds- och riksdagsförvaltningen,* förslagsanslag ..... kr. 475,000: —

Från detta anslag skola utgå:

a) arvode till en var av sju fullmäktige i riksgäldskontoret, efter 4,000 kr. för år ..... » 28,000: —

därutöver:

b) till fullmäktiges ordförande ..... » 1,000: —

c) till förste deputeraden ..... » 10,000: —

d) till andre deputeraden ..... » 3,000: —

e) vikariatsersättning vid semester för fullmäktiges deputerade enligt bestämmelsen i § 9 av detta reglemente, förslagsanslag ..... » 2,000: —

För tid, varunder förste deputeranden är av sjukdom hindrad att tjänstgöra, skall han vidkännas ett tjänstledighetsavdrag av 8 kronor för dag.

Fullmäktig, som ej är bosatt i Stockholm, skall dessutom äga uppbära reseersättning för varje resa, som han efter kallelse till sammanträde företager från sin hemort till sammanträdesorten och åter enligt de grunder, som äro eller varda bestämda för ledamot av riksdagen.

Suppleant för fullmäktig, vilken inkallas till tjänstgöring, äger uppbära dagarvode och reseersättning enligt de grunder, som äro eller bliva bestämda för ledamot av riksdagen.

f) avlöning till ordinarie tjänstemän vid riksgäldskontoret och riksdagens hus enligt det av riksdagen fastställda avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk med därtill hörande tjänsteförteckning och särskilda bestämmelser angående tillämpning av samma reglemente, förslagsanslag ..... » 200,000: —

g) vikariatsersättning, förslagsanslag ..... » 10,000: —

h) pensioner åt f. d. tjänstemän vid riksgäldskontoret och riksdagens hus, förslagsanslag ..... » 7,500: —

i) avlöning åt icke-ordinarie befattningshavare vid riksgäldskontoret och riksdagens hus samt ersättning för extra arbeten, förslagsanslag ..... kr. 60,000: —

j) ersättning vid skada till följd av olycksfall i arbetet till personalen vid riksgäldskontoret och riksdagens hus, enligt § 74 här nedan.

k) understöd åt stärbhusen efter avlidna obemedlade vaktbetjänte vid riksgäldskontoret efter ett belopp per år av » 225: —

Därest änke- och pupillkassans vid riksgäldskontoret för helt år avslutade och vederbörligen granskade räkenskaper skulle visa, att kassans inkomster under året understigit de utbetalningar, som därunder ålegat kassan, må den sålunda uppkomna bristen gottgöras inom ett belopp av högst 2,250 kronor för året, dock under förbehåll, att vad utav denna anslagssumma för ett år ej behövt användas icke får för ett annat år av kassan tillgodonjutas, och under villkor, att delägarnas bidrag under tiden utgå utan förminskning av deras uti det för kassan nu gällande reglemente bestämda belopp, samt att pensionerna för änkor och barn efter tjänstemän och vaktmästare vid riksgäldskontoret ej få höjas utöver de belopp, varmed de enligt kassadelägarnas den 10 maj 1919 fattade, av fullmäktige i riksgäldskontoret fastställda beslut skola utgå.

3.—5. Riksdagsbiblioteket:

3. *Till avlöningar, arvoden m. m., vikariatsersättningar och expenser,* förslagsanslag ..... kr. 57,000: —

Från detta anslag skola utbetalas:

a) arvoden till en var av styrelsens tre ledamöter, efter 500 kronor för år ..... » 1,500: —

b) avlöningen för tjänstemän vid biblioteket enligt det av riksdagen fastställda avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk med därtill hörande tjänsteförteckning och särskilda bestämmelser angående tillämpning av samma reglemente, förslagsanslag..... » 32,000: —

c) vikariatsersättningar, förslagsanslag ..... » 500: —

d) pensioner till förutvarande tjänsteinnehavare vid biblioteket ..... » —: —

e) avlöning till icke-ordinarie befattningshavare ..... » 6,000: —

f) expenser, förslagsanslag » 6,500: —

g) ersättning vid skada till följd av olycksfall i arbetet, jämlikt § 75 ..... » —: —

4. *Till riksdagsbibliotekets komplettering och utvidgning,* reservationsanslag ..... » 18,000: —

5. *Kostnader för tryckning av katalog,* reservationsanslag » 10,000: —

6. *Till kontorsexpenser, inlösningsprovisioner och andra omkostnader för statsskulden,* förslagsanslag ..... kr. 300,000.

Från detta anslag skola utgå:

a) riksgäldskontorets kontorsexpenser, såsom utgifter för inventarier och förbrukningsartiklar, belysning och uppvärmning, städning och renhållning, tryckning och bindning, telefon, resekostnadsersättningar, bidrag till anordnande av lunchservering för riksgäldskontorets personal m. m.;

b) inlösningsprovisioner; samt

c) andra omkostnader för statsskulden, såsom utgifter för inköp av obligationspapper, tryckning av obligationer m. m., ävensom oförutsedda utgifter till ett belopp av högst ettusen kronor.

7. *Till avlöningar, resekostnader och expenser för justitieombudsmannen och hans expedition,* förslagsanslag ..... kr. 70,000: —

Från detta anslag skola med tillämpning av nedan angivna bestämmelser utgå:

a) arvode till justitieombudsmannen ..... » 17,040: —

Arvodet må uppbäras under den tid, justitieombudsmannen utövar sitt ämbete eller åtnjuter semester, men för tid, varunder justitieombudsmannen är av sjukdom hindrad att utöva ämbetet, skall han vidkännas ett tjänstledighetsavdrag av 14 kronor för dag.

För sådan tid, varunder justitieombudsmannen av annan anledning än semester eller sjukdom icke bestrider ämbetet, må han kunna enligt bestämmande av fullmäktige i riksbanken och fullmäktige i riksgäldskontoret förpliktas att av arvodet avstå vad i varje fall prövas skäligt.

Därest justitieombudsmannen förut innehar tjänst å rikets stat, skall han vara skyldig att frånträda den därmed förenade löneinkomst, så länge han uppbär justitieombudsmannens avlöning.

b) flyttningshjälp till justitieombudsman, som vid ämbetets tillträde icke är bosatt i huvudstaden ..... » 1,500: —

c) tjänstgöringsarvode för justitieombudsmannens ersättare, efter 17,040 kronor för helt år räknat, förslagsanslag » 2,130: —

Justitieombudsmannens ersättare skall, därest han innehar tjänst å rikets stat, vara skyldig att frånträda den därmed förenade löneinkomst för den tid, varunder han uppbär nämnda tjänstgöringsarvode.

d) resekostnads- och traktamentsersättning samt tjänstgöringstraktamente till justitieombudsmannens ersättare.... » —: —

Till justitieombudsmannens ersättare må, därest han icke är bosatt i huvudstaden, under den tid han utövar justitieombudsmannens ämbete utgå, förutom tjänstgöringsarvode efter 17,040 kronor för helt år räknat ävensom resekostnads- och

traktamentsersättning under resa från boningsorten till huvudstaden och åter samt under annan resa för utövning av ämbetet, hälften av tjänstgöringstraktamente enligt de grunder, som med avseende å befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, äro stadgade i 6 § i kungörelsen den 31 december 1921 (nr 753), dock att beträffande dylik utövning av ämbetet efter utgången av sjätte månaden ävensom vid sådan tjänstgöring, som på förhand kan beräknas bliva av längre varaktighet än sex månader, i fråga om hela tjänstgöringstiden det skall ankomma på delegerade för riksdagens verk att bestämma, huruvida eller till vilket belopp ersättare må äga uppbära tjänstgöringstraktamente, med iakttagande att traktamentet i dylika fall icke må bestämmas till högre belopp än hälften av vad som under c) i nyssnämnda paragraf angivits.

e) avlöning för byråchefen, utgående med samma belopp och efter samma grunder som enligt avlöningsreglementet för befattningshavare i 30:e lönegraden ..... kr. 11,940: —

Därest byråchefen förut innehar tjänst på rikets stat, skola samma villkor och förbehåll vid uppbärandet av ovanberörda avlöning iakttagas, som äro stadgade i avseende på utbetalningen av justitieombudsmans avlöning i enahanda fall. För åtnjutande av de avlöningsförmåner, vilka tillkomma byråchefen, skola i övrigt tillämpliga delar, efter justitieombudsmannens beprövande, gälla samma villkor och bestämmelser, som äro eller bliva stadgade med avseende å de byråchefen hos justitiekanslersämbetet tillkommande avlöningsförmåner.

f) avlöning till ordinarie tjänstemän vid justitieombudsmannens expedition enligt det av riksdagen fastställda avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk med därtill hörande tjänsteförteckning och särskilda bestämmelser angående tillämpningen av samma reglemente, förslagsanslag ..... » 14,135: —

g) vikariatsersättningar, förslagsanslag ..... » 1,800: —

h) pensioner till förutvarande tjänstinnehavare vid justitieombudsmannens expedition ..... » 1,700: —

i) avlöning till icke-ordinarie befattningshavare vid justitieombudsmannens expedition ..... » 2,000: —

j) expenser vid justitieombudsmannens och tryckfrihetskommitterades expedition, förslagsanslag ..... » 7,400: —

k) kostnader för justitieombudsmannens ämbetsresor.... » 4,000: —

l) enligt 1907 års riksdags beslut, kostnaderna för utarbetandet av en historik över justitieombudsmansämbetets förvaltning under det första seklet av detta ämbetes tillvaro, för vilket ändamål må till justitieombudsmannen, på dennes rekvisition och emot framdeles skeende redovisning, förskottsvis utbetalas ett belopp av högst ..... kr. 20,000: —

Anslagen under *g*), *i*), *j*) och *k*) utbetalas som förskott från riksgäldskontoret till justitieombudsmannen mot därför inom varje budgetårs utgång avgivande redovisning.

8. *Till avlöningar, resekostnader och expenser för militieombudsmannen och hans expedition,* förslagsanslag ..... kr. 70,000: —

Från detta anslag skola utgå:

a) arvode till militieombudsmannen ..... » 17,040: —

Arvodet må uppbäras för den tid, militieombudsmannen utövar sitt ämbete eller åtnjuter semester, men för tid, varunder militieombudsmannen är av sjukdom hindrad att utöva ämbetet, skall han vidkännas ett tjänstledighetsavdrag av 14 kronor för dag.

För sådan tid, varunder militieombudsmannen av annan anledning än semester eller sjukdom icke bestrider ämbetet, må han kunna enligt bestämmande av fullmäktige i riksbanken och fullmäktige i riksgäldskontoret förpliktas att av arvodet avstå vad i varje fall prövas skäligt.

Därest militieombudsmannen förut innehar tjänst å rikets stat, skall han vara skyldig att frånträda den därmed förenade löneinkomst, så länge han uppbär militieombudsmannens avlöning.

b) flyttningshjälp till militieombudsman, som vid ämbetets tillträde icke är bosatt i huvudstaden ..... » 1,500: —

c) tjänstgöringsarvode för militieombudsmannens ersättare, efter 17,040 kronor för helt år räknat, förslagsanslag.. » 2,130: —

Militieombudsmannens ersättare skall, därest han innehar tjänst å rikets stat, vara skyldig att frånträda den därmed förenade löneinkomst för den tid, för vilken han uppbär nämnda tjänstgöringsarvode.

d) resekostnads- och traktamentsersättning samt tjänstgöringstraktamente till militieombudsmannens ersättare.... » —: —

Till militieombudsmannens ersättare må, därest han icke är bosatt i huvudstaden, under den tid han utövar militieombudsmannens ämbete utgå, förutom tjänstgöringsarvode efter 17,040 kronor för helt år räknat ävensom resekostnads- och traktamentsersättning under resa från boningsorten till

huvudstaden och åter samt under annan resa för utövning av ämbetet, hälften av tjänstgöringstraktamente enligt de grunder, som med avseende å befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, äro stadgade i 6 § i kungörelsen den 31 december 1921 (nr 753), dock att beträffande dylik utövning av ämbetet efter utgången av sjätte månaden ävensom vid sådan tjänstgöring, som på förhand kan beräknas bliva av längre varaktighet än sex månader, i fråga om hela tjänstgöringstiden det skall ankomma på delegerade för riksdagens verk att bestämma, huruvida eller till vilket belopp ersättare må äga uppbära tjänstgöringstraktamente, med iakttagande att traktamentet i dylika fall icke må bestämmas till högre belopp än hälften av vad som under c) i nyssnämnda paragraf angivits.

e) avlöning för byråchefen, utgående med samma belopp och efter samma grunder som enligt avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk gälla för befattningshavare i 30:e lönegraden ..... kr. 11,940: —

Därest byråchefen förut innehar tjänst på rikets stat, skola samma villkor och förbehåll vid uppbärandet av ovanberörda avlöning iakttagas, som äro stadgade i avseende på utbetalningen av militieombudsmansavlöningen i enahanda fall. För åtnjutande av de avlöningsförmåner, vilka tillkomma byråchefen, skola i tillämpliga delar, efter militieombudsmannens beprövande, gälla samma villkor och bestämmelser, som äro eller bliva stadgade med avseende å de byråchefen hos justitiekanslersämbetet tillkommande avlöningsförmåner.

f) avlöning till ordinarie tjänstemän vid militieombudsmannens expedition enligt det av riksdagen fastställda avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk med därtill hörande tjänsteförteckning och särskilda bestämmelser angående tillämpningen av samma reglemente, förslagsanslag ..... » 14,060: —

g) vikariatsersättningar, förslagsanslag ..... » 1,500: —

h) avlöning till icke-ordinarie befattningshavare vid militieombudsmannens expedition ..... » 3,400: —

i) expenser jämte ersättning till tillfälliga biträden vid militieombudsmannens expedition, förslagsanslag ..... » 4,900: —

j) kostnader för militieombudsmannens ämbetsresor.... » 8,000: —

k) hyra för lokal åt militieombudsmansexpeditionen, ävensom för lokalens uppvärmning, förslagsanslag..... » 3,600: —

l) erforderlig flyttningskostnad, därest ombyte av lokal för militieombudsmannens expedition förekommer.

Anslagen under *g*), *h*), *i*) och *j*) utbetalas som förskott från riksgäldskontoret till militieombudsmannen mot därför inom varje budgetårs utgång avgivande redovisning.

Dyrtidstillägg och pensionsreglering.

1924 års riksdag har

1:o) *dels* medgivit, att dyrtidstillägg må utgå till befattningshavare vid riksgäldskontoret och riksdagens hus enligt de grunder, som av riksdagen blivit godkända för dyrtidstillägg åt andra befattningshavare i statens tjänst och i övrigt angivits i bankoutskottets utlåtande nr 58, *dels ock* bemyndigat fullmäktige i riksgäldskontoret att för ifrågavarande ändamål av förslagsanslaget till avlöningar och pensioner m. m. vid riksgälds- och riksdagsförvaltningen använda erforderliga belopp;

2:o) *dels* medgivit, att dyrtidstillägg må utgå till befattningshavare vid riksdagsbiblioteket enligt de i mom. 1:o) här ovan angivna grunder, *dels ock* bemyndigat styrelsen för riksdagsbiblioteket att för ifrågavarande ändamål av förslagsanslaget till avlöningar, arvoden m. m., vikariatsersättningar och expenser använda erforderliga belopp;

3:o) *dels* medgivit, att dyrtidstillägg må utgå till justitieombudsmannen och befattningshavare vid justitieombudsmannens expedition enligt de i mom. 1:o) här ovan angivna grunder, *dels ock* bemyndigat justitieombudsmannen att för ifrågavarande ändamål av förslagsanslaget till avlöningar, resekostnader och expenser för justitieombudsmannen och hans expedition använda erforderligt belopp;

4:o) *dels* medgivit, att dyrtidstillägg må utgå till militieombudsmannen och befattningshavare vid militieombudsmannens expedition enligt de i mom. 1:o) här ovan angivna grunder, *dels ock* bemyndigat militieombudsmannen att för ifrågavarande ändamål av förslagsanslaget till avlöningar, resekostnader och expenser m. m. för militieombudsmannen och hans expedition använda erforderligt belopp;

5:o) *dels* medgivit, att dyrtidstillägg må från och med den 1 juli 1924 utgå till änkor och barn, som åtnjuta pension från riksgäldskontorets änke- och pupillkassa samt till änkorna Anna Amalia Sandström och Ingeborg Karlström, enligt de grunder, som finnas angivna i bankoutskottets utlåtande nr 60, *dels ock* bemyndigat fullmäktige i riksgäldskontoret att för ifrågavarande ändamål av förslagsanslaget till avlöningar och pensioner m. m. vid riksgälds- och riksdagsförvaltningen samt förslagsanslaget till riksdags- och revisionskostnader samt kostnader för riksdagens hus använda erforderligt belopp.

1925 års riksdag har

1:o) *dels* medgivit, att förhöjda pensioner jämte dyrtidstillägg må från

och med den 1 juli 1925 utgå till f. d. befattningshavare hos riksdagen enligt de grunder, som finnas angivna i bankoutskottets utlåtande nr 55, *dels ock* bemyndigat fullmäktige i riksgäldskontoret att för ifrågavarande ändamål av förslagsanslaget till riksdags- och revisionskostnader samt kostnader för riksdagens hus använda erforderligt belopp.

2:o) *dels* medgivit, att förhöjda pensioner jämte dyrtidstillägg må från och med den 1 juli 1925 utgå till f. d. befattningshavare i riksgäldskontoret och vid riksdagens hus enligt de i mom. 1:o) här ovan angivna grunder, *dels ock* bemyndigat fullmäktige i riksgäldskontoret att för ifrågavarande ändamål av förslagsanslaget till avlöningar och pensioner m. m. vid riksgälds- och riksdagsförvaltningen använda erforderligt belopp; samt

3:o) *dels* medgivit, att förhöjda pensioner jämte dyrtidstillägg må från och med den 1 juli 1925 utgå till f. d. befattningshavare vid justitieombudsmansexpeditionen enligt de i mom. 1:o) här ovan angivna grunder, *dels ock* bemyndigat justitieombudsmannen att för ändamålet av förslagsanslaget till avlöningar, resekostnader och expenser för justitieombudsmannen och hans expedition använda erforderligt belopp.

Pensionstillägg.

1922 års riksdag har

dels medgivit, att pensionstillägg enligt de grunder, som av samma års riksdag blivit godkända för pensionstillägg till vissa f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer samt vissa änkor och barn efter befattningshavare i statens tjänst m. fl., må utgå till änkor och barn, som åtnjuta pension från riksgäldskontorets änke- och pupillkassa, ävensom till änkorna Anna Amalia Sandström och Ingeborg Karlström;

dels ock bemyndigat fullmäktige i riksgäldskontoret att för ifrågavarande ändamål av förslagsanslaget till avlöningar och pensioner m. m. vid riksgälds- och riksdagsförvaltningen använda erforderligt belopp.

§ 33.

De anslag, som finnas i riksstaten uppförda under anslagsgrupperna »*Räntor å statsskulden m. m.*» och »*Avbetalning å statsskulden*» och vilka skola täckas av de allmänna statsinkomsterna, äger riksgäldskontoret att i mån av behov direkt draga å statsverkets giroräkning i riksbanken samt tillgodoföra fonden för annuitetslikvider.

De under rubriken »*Återbetalning av tillfälliga lånemedel*» i riksstaten uppförda anslag stå därjämte till riksgäldskontorets förfogande för därmed avsedda ändamål.

§ 34.

Riksdagen har bemyndigat riksgäldskontoret att för svenska statens räkning upplåna:

dels 16,344,294 kronor, motsvarande de i riksstaten för budgetåret 1927—1928 å inkomstsidan uppförda belopp, vilka skola anskaffas genom ny upplåning,

dels ock 85,678,800 kronor, utgörande återstoden av de belopp, som riksgäldskontoret på grund av riksdagens till och med år 1926 fattade beslut äger rätt att upplåna för täckande av på riksstaten anvisade utgifter.

Det åligger riksgäldskontoret att enligt Kungl. Maj:ts disposition utbetala de anslag, som av riksdagen anvisats att utgå av lånemedel.

§ 35.

De i nästföregående paragraf omförmälda anslag skola av riksgäldskontoret utbetalas, vad statens ämbetsverk och myndigheter beträffar, på sätt är föreskrivet i Kungl. Maj:ts kungörelse den 23 december 1920 angående statsverkets giroräkning, och i övrigt medelst checker å riksgäldskontorets giroräkning, ställda till resp. mottagare.

I riksgäldskontorets räkenskaper skola ifrågavarande medel uppdebiteras å kontot för riksstatens inkomsttitel: »Lånemedel» och avföras å konto för riksstatens vederbörande utgiftstitel.

§ 36.

De anslag, som av riksdagen anvisas till allmänna järnvägslånefonden och bibanelånefonden, skola av riksgäldskontoret redovisas såsom reservationsanslag.

§ 37.

Uttagning enligt detta reglemente av medel å statsverkets giroräkning i riksbanken skall ske genom checkar, underskrivna av en bland fullmäktige samt kontrasignerade av riksgäldskommissarien och ytterligare en tjänsteman i riksgäldskontoret; och skola i övrigt iakttagas föreskrifterna i kungörelsen den 23 december 1920 angående statsverkets giroräkning i riksbanken.

På riksgäldskontoret anvisade kreditiv.

§ 38.

Till följd av stadgandet i § 63 regeringsformen har riksdagen anslagit och till utbetalning från riksgäldskontoret anvisat en kreditivsumma av 15,000,000 kronor, för att vid infallande krig av Konungen lyftas, sedan han statsrådet in pleno hört och riksdagen sammankallat. Riksdagens å denna summa utfärdade förseglade anordning får ej förr brytas eller summan av fullmäktige utbetalas, än sedan riksdagskallelsen blivit i allmänna tidningarna kungjord.

§ 39.

Den kreditivsumma, som, enligt ovan åberopade grundlagsstadgande, bör å riksgäldskontoret anvisas för att, på sätt detsamma innehåller, under tiden mellan innevarande och nästkommande riksdag vara tillgänglig, då Konungen till rikets försvar eller andra högst viktiga och angelägna ändamål, sedan hela statsrådets tankar däröver blivit inhämtade, finner den vara oundgängligen nödig, har riksdagen fastställt till 15,000,000 kronor.

Huvudbok och medelsredovisning.

§ 40.

Över riksgäldskontorets samtliga tillgångar och skulder samt inkomster och utgifter uppgöres för varje budgetår en fullständig huvudbok, vilken skall inom den 1 augusti närmast efter budgetårets utgång vara avslutad samt senast den 1 därpå följande september behörigen granskad.

Riksgäldskontorets huvudbok bör vid lämpliga tider hållas riksräkenskapsverket till handa, på det att riksgäldskontorets räkenskaper må kunna i nödiga delar intagas i rikshuvudboken.

Tillika skall det åligga vederbörande tjänsteman hos riksgäldskontoret att till riksräkenskapsverket för varje månad före den 15 i därpå följande månad avlämna fullständiga räkenskapsuppgifter enligt fastställda formulär angående riksgäldskontorets rörelse under månaden samt uppgift å befintlig kassabehållning vid månadens början och slut.

§ 41.

Senast vid utgången av september månad varje år bör, till upplysning för allmänheten om riksgäldskontorets ställning, utgivas en årsbok, innefattande bland annat redogörelse för riksgäldskontorets verksamhet under det näst föregående räkenskapsåret, och böra i årsboken införas för ändamålet lämpade utdrag av detta verks räkenskaper för samma år.

Angående fullmäktiges sammankomster.

§ 42.

Fullmäktige sammanträda en gång i varje vecka å tid, som av dem bestämmes. Därjämte böra, då ärendenas beskaffenhet och oavbrutna gång sådant fordra, särskilda sammankomster hållas å tid, som ordföranden bestämmer. Vid varje sammankomst skall protokoll föras.

§ 43.

Med undantag av de enligt § 9 åt deputerade eller särskilt utsedd fullmäktig uppdragna åligganden böra alla fullmäktiges behandling tillhörande ärenden inför fullmäktige vid deras sammankomster föredragas och få endast där avgöras.

§ 44.

Åstundar fullmäktig att under längre eller kortare tid från staden avresa, bör han sådant förut vid sammankomst eller hos ordföranden anmäla samt då tillika uppgiva tiden för sin frånvaro.

§ 45.

Är fullmäktig, som icke, på sätt i näst ovanstående paragraf föreskrives, till erhållande av ledighet sig anmält, genom opasslighet eller enskilda angelägenheter hindrad att sammankomst bevista, bör han sitt förfall varje gång tillkännagiva.

§ 46.

Vid sammankomst skola minst fem fullmäktige vara tillstädes; dock må ärenden, som ej tåla uppskov, avgöras av allenast fyra fullmäktige, därest de äro om besluten ense. Frågor om låns upptagande, de i regeringsformen omförmälda kreditivs utbetalning eller andra ärenden av mera allmän vikt få icke avgöras, ej heller tjänster tillsättas eller pensioner beviljas, såvida icke minst fem fullmäktige äro närvarande.

§ 47.

Fullmäktige vare ej tillåtet att företaga någon överläggning i närvaro av Konungens ombud, ifall ombudet, utan att av fullmäktige därom vara anmodat, skulle vid deras sammankomst sig infinna.

§ 48.

Yppas under fullmäktiges överläggningar skiljaktighet i meningarna, böra samtliga närvarande fullmäktige till protokollet avgiva sina röster, vilka per capita beräknas. Därest flera skiljaktiga meningar yttras, böra de sinsemellan närmast överensstämmande, såvitt möjligt är, sammanjämkas. Då ett lika antal röster utfaller för vardera meningen, är ordförandens röst avgörande. Den vid sammankomst närvarande fullmäktig, som sin röst ej särskilt avgiver eller, efter börjad överläggning om ett föredraget ämne, sig avlägsnat, anses hava det då fattade beslutet biträtt.

Sluten omröstning må endast företagas vid val till sådana befattningar, därtill någon bland fullmäktige kan utses.

§ 49.

Över fullmäktiges beslut i mål, som röra riksgäldskontorets tjänstemän eller andra enskilda personer, äger den eller de, på vilkas rätt dessa beslut kunna inverka, att hos bankoutskottet anföra besvär.

Missnöje med beslutet skall, vid äventyr av talans förlust, skriftligen anmälas hos fullmäktige inom fjorton dagar efter den dag, då klaganden därav bevisligen erhållit del; skolande beslut i fråga om tillsättande eller uppehållande av tjänst anses hava kommit klaganden till del den dag beslutet blivit justerat eller offentligen tillkännagivet.

Besvären skola därefter, vid enahanda äventyr, inom ytterligare fjorton dagar ingivas till fullmäktige, vilka hava att, jämte utlåtande däröver, så snart ske kan överlämna besvären till bankoutskottet.

Angående fullmäktige tillhörande särskilda åligganden och uppdrag.

§ 50.

Fullmäktige skola minst en gång varje år genomgå och inventera de obligationer, skuldförbindelser och övriga värdehandlingar, som antingen tillhöra riksgäldskontoret eller där förvaras för annans räkning. Fullmäktige böra jämväl en gång årligen granska ombudsmannens diarium.

§ 51.

En gång varje år böra fullmäktige anställa besiktning å riksdagens hus, vilket står under deras vård och inseende.

Dessutom har riksdagen uppdragit åt fullmäktige att låta tillse, det icke allenast värde å de inom riksdagens hus befintliga möbler och andra inventarier finnes uti inventarieförteckningen upptaget, utan ock att inköpspris på de möbler och inventarier, som hädanefter anskaffas, uti inventarieförteckningen utsättes, jämte tiden, då inköpet ägt rum, ävensom att, vid skeende kasseringar av obrukbara eller obehövliga inventarier, desamma varda utur inventarieförteckningen avförda, med anteckning av det pris, vartill desamma vid möjligen skeende försäljning blivit föryttrade.

§ 52.

Under de tider, då riksdagen icke är församlad, må lediga rum och lägenheter inom riksdagens hus av fullmäktige hyresfritt upplåtas för till-

fälligt begagnande ej allenast av de kommittéer och revisioner, som kunna varda av Kungl. Maj:t sammankallade och för vilkas sammanträden erforderliga lokaler inom kronans hus här i huvudstaden icke finnas att tillgå, utan även av allmänna ämbetsmyndigheter, som antingen av särskild anledning icke kunna för någon tid begagna åt dem anvisade ämbetsrum eller också sakna egen lokal, ävensom för andra, allmänt gagn avseende ändamål; ägande fullmäktige vid varje sådan upplåtelse föreskriva de villkor, som fullmäktige för de upplåtna rummens samt möblernas och inventariernas noggranna och omsorgsfulla vårdande finna nödvändiga. Dylik upplåtelse bör alltid upphöra så tidigt före riksdagens sammankomst, att rummen och inventarierna därförinnan kunna vara försatta i ordnat och fullständigt skick samt, om så erfordras, reparerade.

§ 53.

Fullmäktige i riksgäldskontoret äga att förvalta den jämlikt beslut vid 1888 års riksdag bildade byggnadsfonden för riksdags- och riksbankshus.

§ 54.

Då revisorerna över stats-, banko- och riksgäldsverken sammanträda, skola fullmäktige till dem avgiva berättelse om riksgäldskontorets ställning och förvaltning under den tid, som revisorernas granskning kommer att omfatta.

Dessutom skola fullmäktige vid nästa riksdags början till riksdagen avgiva och till bankoutskottet avlämna berättelse för hela den tid, som förflutit, sedan fullmäktiges berättelse till nuvarande riksdag avgavs.

§ 55.

Fullmäktige böra varje år till riksdagens revisorers första sammanträde, som skall äga rum i riksdagens hus i Stockholm den 16 september eller, om helgdag då inträffar, dagen därefter, utfärda kallelse genom kungörelse i tidningar.

Därest revisor, sedan lagtima riksdag är avslutad och innan revisorerna sammanträtt, hos fullmäktige anmäler hinder att deltaga i revisionen, skola fullmäktige ofördröjligen inkalla den för honom utsedda suppleanten. Uppkommer hinder för inkallad suppleant, skall den närmast i ordningen varande suppleanten utan dröjsmål inkallas.

§ 56.

Efter varje revisions slut skola fullmäktige föranstalta om tryckning av revisorernas över revisionen av statsverket och riksgäldskontoret avgivna och fullmäktige tillställda berättelser jämte därtill hörande förklaringar, vilka handlingar även genom fullmäktiges försorg böra till näst sammanträdande riksdag och revisorer överlämnas.

Prenumerant å allmänna tidningarna ävensom kommun, som utan erläggande av prenumerationsavgift men mot stadgad postbefordringsavgift erhåller nämnda tidningar, må efter rekvisition hos fullmäktige i mån av tillgång få ett exemplar av ifrågavarande berättelser sig tillsänt.

§ 57.

Före nästkommande riksdags början böra fullmäktige:

a) föranstalta om upphandling av det för tryckningen av riksdagens protokoll med därtill hörande bihang under samma riksdag erforderliga papper och, med behörigt iakttagande av de i sådant avseende meddelade föreskrifter, låta upprätta kontrakt angående verkställighet av såväl protokollets som bihangets tryckning;

b) upprätta kontrakt om tillhandahållande, under riksdagens lopp, av de skrivmaterialier och övriga effekter, som för riksdagens behov kunde erfordras;

c) låta komplettera och iståndsätta inventariepersedlarna i riksdagens hus; samt

d) låta utföra nödiga underhålls- och reparationsarbeten å riksdagshuset.

Vid verkställigheten härav bör i regel iakttagas, att anbud, genom kungörelser i allmänna tidningarna, infordras av dem, som kunna vara hugade att tillhandahålla och leverera berörda effekter eller besörja omförmälda tryckning- med flera arbeten.

För övrigt äga fullmäktige att utse någon bland riksgäldskontorets tjänstemän, som bör ej allenast före och under riksdagen mottaga, vårda och efter vederbörliga rekvisitioner utlämna de upphandlade effekterna samt ombesörja de under riksdagens fortgång ifrågakommande ytterligare uppköp, ävensom erforderliga reparationer å inventariepersedlarna, utan ock vid varje kalenderårs slut upprätta och avgiva fullständig redovisning för alla dessa av honom mottagna effekter.

§ 58.

Fullmäktige böra genom i riksgäldskontoret anställd tjänsteman emottaga, vårda, utdela och redovisa ej mindre de från trycket utgivna riksdagsprotokoll jämte därtill hörande bihang än även andra tryckta handlingar, som till riksgäldskontoret för förvaring och framtida utdelning enligt gällande bestämmelser avlämnas.

Beträffande försäljningen av och prenumerationen å riksdagstrycket gälla följande av riksdagen år 1920 fastställda bestämmelser:

a) att försäljningspriset skall, med nedan angivna undantag, utgöra 8 öre för ark (om 16 sidor) av kamrarnas protokoll och 4 öre för ark (om 8 sidor) av bihanget till protokollen;

b) att statsverkspropositionen eller delar därav ävensom Kungl. Maj:ts

proposition angående tilläggsstat till riksstaten skola försäljas till ett pris av 2 öre för 8-sidigt ark;

c) att, då hel årgång av riksdagstrycket vid lagtima riksdag köpes, priset därför skall beräknas till 150 kronor för bundet exemplar; samt

d) att prenumerationsavgiften för riksdagstrycket vid lagtima riksdag skall utgöra 6 kronor för vardera kammarens protokoll och 18 kronor för bihanget; varjämte, då prenumeration sker hos postverket, prenumerant har att erlägga stadgad postbefordringsavgift.

§ 59.

Som, enligt de av Kungl. Maj:t för Strömsholms nya kanalbolag den 27 april 1894 fastställda regler, kanaldirektionens förvaltning och kanalverkets räkenskaper skola årligen granskas utav två revisorer, av vilka den ene bör utses av fullmäktige i riksgäldskontoret, så skola fullmäktige för varje revision välja en person att uti berörda revisionsförrättning deltaga. Jämväl skola fullmäktige, i enlighet med den av Kungl. Maj:t för Kinda kanals aktiebolag den 4 september 1874 fastställda bolagsordning, årligen utse en revisor att granska detta bolags förvaltning och räkenskaper.

§ 60.

Sedan styrelse- och revisionsberättelser rörande de bolag, vilka innehava statslån för anläggning av enskilda järnvägar, blivit av statens ombud i bolagens revision insända till kommunikationsdepartementet och därifrån överlämnade till riksgäldskontoret, böra fullmäktige, efter verkställd granskning av dessa berättelser, taga under övervägande, huruvida särskilda åtgärder erfordras för bevarande av riksgäldskontorets rätt och säkerhet för de utgivna lånens fortsatta likviderande.

§ 61.

Uti styrelsen för Sveriges allmänna hypoteksbank bör en ledamot, som skall vara vice ordförande, utses av fullmäktige i riksgäldskontoret. Likaså utses av fullmäktige till deltagande i den årliga revisionen av hypoteksbankens förvaltning och räkenskaper en revisor, som vid revisionen förer ordet. Dessutom böra fullmäktige utse ett ombud såväl till den allmänna ordinarie sammankomst, som mellan hypoteksbankens delägare skall äga rum varje år efter avslutad revision, som till allmän extra ordinarie sammankomst.

§ 62.

Det tillkommer fullmäktige i riksgäldskontoret att i styrelsen för Konungariket Sveriges stadshypotekskassa utse dels en ledamot, vilken skall vara vice ordförande, dels en suppleant för vice ordföranden. Likaså tillkommer

det fullmäktige att utse en revisor för deltagande i den årliga revisionen av nämnda styrelses förvaltning och hypotekskassans räkenskaper.

§ 63.

Fullmäktige skola utse

dels en ledamot i styrelsen för Aktiebolaget Kreditkassan av år 1922 jämte suppleant för denne,

dels ock en ledamot i styrelsen för Ostkustbanans aktiebolag jämte suppleant för denne.

§ 64.

1. Åt de av riksdagen valda fullmäktige i riksbanken och fullmäktige i riksgäldskontoret gemensamt är uppdraget:

a) enligt § 50 regeringsformen att med Konungen samråda om utsättande av riksdagsort, då, i anseende till de i nämnda paragraf omförmälda hinder, riksdag ej kan hållas i huvudstaden;

b) enligt § 98 regeringsformen att, om justitieombudsmannen eller militieombudsmannen mellan riksdagarna avsäger sig det erhållna förtroendet eller med döden avgår, i ämbetet genast insätta den man, som blivit till efterträdare utsedd, samt att, därest ombudsmans utsedde efterträdare mellan riksdagarna avsäger sig det erhållna förtroendet eller i ombudsmansämbetet insättes eller med döden avgår, välja en annan behörig man i hans ställe.

2. Gemensamt med fullmäktige i riksbanken äga fullmäktige i riksgäldskontoret dessutom

a) att för framtida uppsikten och kontrollen över Göta kanals vidmakthållande utse och välja ej mindre en person för att såsom ledamot å riksbankens och riksgäldskontorets vägnar inträda i direktionen över nämnda kanal än ock ett ombud att å samma verks vägnar deltaga i revisionerna av kanalens räkenskaper; skolande valet till ledamot i direktionen förnyas varje år och till ombud i revisionerna före desammas början; dock må förut härtill utsedda personer kunna återväljas;

b) att vidtaga de åtgärder, som erfordras för utförande av riksdagens beslut i fråga om nya byggnader för riksdagen m. m. och riksbanken, allt i överensstämmelse med de närmare föreskrifter, som i särskilda skrivelser den 11 och 12 maj 1888 samt den 6 april 1906 blivit av riksdagen meddelade;

c) att bestämma vad justitieombudsmannen eller militieombudsmannen för sådan tid, då han av annan anledning än semester eller sjukdom icke bestrider ämbetet, skäligen prövas böra i varje särskilt fall avstå av sin avlöning.

3. Vid fullmäktiges i riksbanken och i riksgäldskontoret gemensamma sammanträden böra, såvitt beslut skall kunna fattas, minst fem av full-

mäktige i vartdera verket vara tillstädes, och skall omröstning därvid verkställas per capita.

§ 65.

Vid de tillfällen, då riksdagsmäns fullmakter granskas av chefen för justitiedepartementet eller den person, Konungen i hans ställe förordnat, skola tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret vara tillstädes.

Angående avlöningsbesparing, återbesättande av lediga tjänster m. m.

§ 66.

Vid inträffad ledighet av ordinarie tjänst i riksgäldskontoret, som bör återbesättas, skall, efter avdrag av vad för tjänstens bestridande måst utbetalas, den avlöningsbesparing, vilken uppkommer intill dess efter ansökningstidens förlopp tjänsten blivit i nedan stadgad ordning återbesatt, tillfalla änke- och pupillkassan vid riksgäldskontoret; kommande nämnda kassas rätt till dylik besparing att upphöra, så snart den nytillträdande äger åtnjuta den med tjänsten förenade lönen.

§ 67.

Innan ledig tjänst av fullmäktige återbesättes, skall sådant jämte de med samma tjänst förenade löneförmåner, ävensom tiden, inom vilken sökande äga att sig anmäla, tillkännagivas medelst anslag å vanliga ställen inom riksgäldskontoret. Ansökningstiden bestämmes till minst fjorton dagar från anslagets utfärdande; dock beror av fullmäktige att utsätta ny ansökningstid, därest, inom den först bestämda tiden, någon till tjänstens erhållande fullt skicklig och lämplig sökande sig icke anmält.

§ 68.

Beträffande kompetensfordringarna för erhållande av ordinarie befattning i riksgäldskontoret gälla följande bestämmelser:

För att kunna antagas till tjänsteman i någon av 16:e—30:e lönegraderna fordras att hava undergått godkänd studentexamen; dock böra de tjänstemän, som anställas vid fullmäktiges kansli, hava avlagt juris kandidatexamen eller kansliexamen, varjämte den, som utnämnes till ombudsman, bör hava fullgjort vad författningarna föreskriva i avseende på dem, som i domarevärv må begagnas.

Tjänsteman i 7:e eller 11:e lönegraden skall hava avlagt godkänd realskoleexamen eller erhållit avgångsbetyg från 8-klassigt läroverk för kvinnlig ungdom, medförande normalskolekompetens.

För erhållande av övriga i tjänsteförteckningen för riksgäldskontoret upptagna tjänster eller ordinarie tjänst vid riksdagens hus erfordras att hava med gott vitsord genomgått folkskola och i övrigt ådagalagt för tjänsten erforderliga kunskaper.

§ 69.

Vid lediga tjänsters tillsättande utnämnes bland kompetente sökande den, som fullmäktige, med avseende å vikten och ansvarigheten av de särskilda befattningarna, finna till den lediga tjänsten mest skicklig och passande.

Angående behandlingen av frågor rörande tjänsteförsummelser m. m.

§ 70.

1. Om tjänsteman, som begått mindre förseelse i tjänsten eller visat vanvördnad eller ohörsamhet mot förman, ej låter sig av deputerads tillsägelser och föreställningar rätta eller ock gör sig skyldig till större fel eller försummelse i sin befattning eller beträdes med ovärdigt uppförande i allmänna levernet, vare vederbörande deputerad skyldig att förhållandet hos fullmäktige anmäla, och skall tjänstemannen, sedan för sakens bedömande erforderliga upplysningar infordrats samt tillfälle lämnats honom att sig förklara, inför fullmäktige tillrättavisas och varnas.

2. I händelse den, som på detta sätt erhållit varning, ej därav låter sig rätta utan varder förvunnen till ny förseelse, skall, efter anmälan härom hos fullmäktige, hans skriftliga förklaring över vad mot honom förekommit infordras, och äga därefter fullmäktige att med avseende å förekommande omständigheter avhålla honom från tjänstgöring under längre eller kortare tid med förlust av lönen, så framt ej jämlikt § 20 mom. 1 avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk finnes skäligt låta honom uppbära något därav.

3. Därest tjänsteman, vilken förut för tjänsteförsummelse eller annat i mom. 1 här ovan omförmält förhållande avhållits från tjänstgöring, ånyo gör sig skyldig till dylik förseelse, ankommer på fullmäktige att efter anmälan härom och infordrande av tjänstemannens skriftliga förklaring, med hänsyn till förseelsens beskaffenhet antingen ytterligare avhålla honom från tjänstgöring, dock minst 6 månader med förlust av lönen, eller helt och hållet skilja honom från innehavande tjänst och lön.

§ 71.

På fullmäktiges prövning beror huruvida tjänsteman i riksgäldskontoret, som blivit nödsakad till borgenärer avträda sin egendom, må vidare bibehålla och utöva sin beställning.

§ 72.

Fullmäktiges beslut, varigenom tjänsteman avhålles från tjänstgöring eller för alltid skiljes från tjänsten, skall jämte hänvisning till besvärs anförande honom skriftligen meddelas.

§ 73.

Icke-ordinarie befattningshavare, som utan erhållen tillåtelse eller anmält laga förfall från tjänstgöring uteblivit under trenne efter varandra följande månader, eller vid flera tillfällen undandragit sig att lämna äskat biträde, där han blivit anställd, anses hava förverkat sin rätt att i riksgäldskontoret vidare tjänstgöra. Den icke-ordinarie befattningshavare, som under honom uppdragen tjänstgöring förhållit sig försumligt eller felaktigt och, efter att, på sätt i § 70 stadgas, blivit varnad, sig icke rättat, bör förklaras vara från riksgäldskontoret skild. För övrigt anses den icke-ordinarie befattningshavare, som begått ärerörigt brott eller annan förbrytelse av svårare beskaffenhet, vara från verket utesluten.

Angående ersättning för olycksfall i arbete.

§ 74.

Vid skada till följd av olycksfall i arbete skall envar, som är anställd vid eller utför arbete för riksgäldskontoret, riksdagsbiblioteket och riksdagens hus och enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete den 17 juni 1916 är att anse såsom arbetare, vara berättigad att, i den mån han eller hon icke på grund av gällande stadganden för ifrågavarande personal kommer i åtnjutande av förmåner, motsvarande nämnda lags bestämmelser, av riksgäldskontoret utfå det felande; och skola vid inträffande olycksfall i arbetet bestämmelserna i samma lag i tillämpliga delar tjäna till efterrättelse.

Vad här ovan är stadgat gäller även beträffande den personal, som är anställd vid eller utför arbete för riksdagen, dess utskott och delegationer samt tryckeriavdelning.

Allmänna järnvägslånefonden.

Av 1916 års riksdag meddelade bestämmelser angående låneunderstöd från allmänna järnvägslånefonden.

Till *låneunderstöd för enskilda järnvägar* har 1916 års riksdag beviljat och ställt till Kungl. Maj:ts förfogande ett anslag av 7,500,000 kronor att utgå under fem år från och med år 1917 med 1,500,000 kronor årligen,*) dock så att belopp, som ej blivit till utgående under ett av dessa år anvisat, må för ett efterföljande år av samma femårsperiod disponeras, ägande Kungl. Maj:t att å detta anslag till understödjande av nya, ännu ej påbörjade enskilda järnvägsanläggningar anvisa av Kungl. Maj:t beviljade understödsbelopp att utgå i enlighet med följande villkor och bestämmelser:

1:o) att kostnadsförslag och arbetsplan fastställas av Kungl. Maj:t, som ock närmare bestämmer de ställen, vilka järnväg skall beröra; varande det sökande bolaget skyldigt att gottgöra de särskilda kostnaderna för möjligen erforderliga kontrollundersökningar, besiktningar, extra biträdens användande med mera dylikt, vilka kunna av kostnadsförslagets och arbetsplanens granskning föranledas;

2:o) att det lånesökande bolaget, för att kunna erhålla statsunderstöd, skall vara skyldigt hos Kungl. Maj:t styrka, att det förfogar över ett kapital, som jämte statslånet är fullt tillräckligt till järnvägsanläggningens utförande på sätt arbetsplan och kostnadsförslag innehålla och varav minst så stor del, som motsvarar hälften av den beräknade anläggningskostnaden, bör utgöras av inbetalt eller tecknat aktiebelopp eller eljest utan återbetalningsskyldighet lämnat tillskott till järnvägsanläggningens utförande;

3:o) att låneunderstödet må utgöra högst hälften av anläggningskostnaden efter det fastställda kostnadsförslaget samt lyftas i mån av arbetets fortgång på sätt och å tider, som Kungl. Maj:t bestämmer, dock med iakttagande därav, att inbetalningarna å den del av anläggningskapitalet, som bör utgöras av aktiekapital eller eljest utan återbetalningsskyldighet lämnat tillskott, skola ske i förhållande till de andelar av lånesumman, som lyftas, och före lyftningen av dessa låneandelar; skolande härjämte en tiondel av

*) Riksdagen har beslutit dels år 1919, att de avsättningar till ifrågavarande fond, som skolat ske under åren 1920 och 1921, i stället skola äga rum under åren 1921 och 1922, dels år 1921, att den avsättning, som skolat ske under år 1922, i stället skall äga rum under år 1923, dels ock år 1922 att den avsättning, som skolat ske under år 1923, skall äga rum med 750,000 kronor under tiden 1 januari—30 juni 1923 och 750,000 kronor under budgetåret 1 juli 1923—30 juni 1924.

den beviljade låneförsträckningen innestå, till dess besiktning av järnvägsanläggningen blivit i överensstämmelse med § 2 mom. 2 av kungl. kungörelsen den 11 december 1874 angående ordningen för avsyning och besiktning av enskilda järnvägar och deras upplåtande för allmän trafik förrättad samt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen meddelat tillstånd till banans öppnande för allmän trafik;

4:o) att med avseende å ifrågavarande försträckningar skall iakttagas:

a) att annuiteten för låneunderstödets återgäldande beräknas till fem och fyra tiondels procent å ursprungliga försträckningsbeloppet, av vilken annuitet först gottgöres ränta efter fem procent å oguldet kapitalbelopp och återstoden utgör avbetalning därå;

b) att beträffande den ränta, som å lyftade lånebelopp upplöper under en tid, omfattande högst tre år från lyftningsdagarna, men dock ej sträckande sig utöver ett år från den dag, då järnvägen enligt Kungl. Maj:ts bestämmande senast skall vara färdig och öppnad för trafik, må medgivas anstånd med betalningen på det sätt, att denna ränta, benämnd anståndsränta, genom fortsatt annuitetslikvid erlägges till staten först sedan i stadgad ordning såväl all annan ränta som ock hela lånekapitalet inbetalts;

c) att, så snart ränta, som icke är att hänföra till anståndsränta, upplupit å lyftat lånebelopp till och med det datum, som motsvarar det för kapitalavbetalning fastställda, sådan räntas belopp skall inbetalas till staten;

d) att kapitalavbetalning skall genom erläggande av fullständig annuitet vidtaga tre år efter den dag, då järnvägen enligt Kungl. Maj:ts bestämmande senast skall vara färdig och öppnad för trafik; och

e) att, därest till betalning förfallet belopp icke i föreskriven ordning erlägges, låntagaren skall därå gälda fem och en halv procent ränta, intill dess samma belopp varder behörigen inbetalt;

5:o) att järnvägsanläggningen med alla därtill hörande byggnader och materiel ävensom all bolagets övriga egendom skall utgöra säkerhet för den av staten lämnade försträckning och staten till säkerhet för sin fordrans utbekommande erhålla inteckning med förmånsrätt framför varje annan fordran i den järnväg, för vars anläggning den ifrågavarande försträckningen beviljats; och bör en tredjedel av det beviljade statslånet innestå, till dess inteckning med ovan stadgad förmånsrätt i bolagets järnväg meddelats för förut lyftade andelar av lånet; varjämte ovanberörda sista tredjedel ej må utbekommas, förrän inteckning för dess belopp med förmånsrätt framför varje annan fordran än statens blivit i bolagets järnväg behörigen meddelad;

6:o) att Kungl. Maj:t skall insätta en med särskild instruktion försedd ledamot i direktionen för varje järnvägsbolag, som innehar lån av staten, och utse en revisor att deltaga uti granskningen av bolagets förvaltning och räkenskaper, samt att arvode till sålunda utsedd direktör och revisor skall bekostas av bolaget;

7:o) att byggnaden skall utföras under statens kontroll; samt

8:o) att varje järnvägsbolag, som erhållit statsunderstöd, skall vara skyldigt underkasta sig såväl de bestämmelser i fråga om samtrafik, vilka Kungl. Maj:t kan finna gott för bolaget bestämma, som ock i övrigt alla de villkor och kontroller, som av Kungl. Maj:t prövas lämpliga och nödiga.

Av 1923 års riksdag meddelade bestämmelser angående låneunderstöd från allmänna järnvägslånefonden.

Till *låneunderstöd för enskilda järnvägar* har 1923 års riksdag beviljat och ställt till Kungl. Maj:ts förfogande ett anslag av 5,000,000 kronor att utgå under budgetåren 1924—1929 med 1,000,000 kronor för varje budgetår, dock så att belopp, som ej blivit till utgående under ett av dessa budgetår anvisat, må för ett efterföljande budgetår av samma femårsperiod disponeras.

1926 års riksdag har beslutat, att de avsättningar till allmänna järnvägslånefonden, som enligt riksdagens tidigare beslut skulle ske under budgetåren 1926—1929, i stället skola äga rum under budgetåren 1927—1930.

1927 års riksdag har beslutat, att de avsättningar till allmänna järnvägslånefonden, som enligt riksdagens beslut skulle ske under budgetåren 1927—1930, i stället skola äga rum under budgetåren 1928—1931.

Härjämte har riksdagen föreskrivit, att för åtnjutande av lån, som Kungl. Maj:t från nämnda anslag beviljar till understödjande av nya, ännu ej påbörjade enskilda järnvägsanläggningar, skola gälla nedanstående villkor och bestämmelser:

1:o) Behovet och ändamålsenligheten av banbyggnaden skola genom tillfredsställande utredning vara ådagalagda; och skall därvid föreligga särskild beräkning rörande den sannolika omfattningen av järnvägens blivande trafik.

2:o) Kostnadsförslag och arbetsplan skola fastställas av Kungl. Maj:t, som ock närmare bestämmer de ställen, vilka järnväg skall beröra.

3:o) Det sökande bolaget är skyldigt att gottgöra de särskilda kostnaderna för möjligen erforderliga kontrollundersökningar, kontrollberäkningar, besiktningar, extra biträdens användande med mera dylikt, vilka kunna föranledas av granskningen utav kostnadsförslaget, arbetsplanen och den i 1:o) omförmälda utredning och beräkning.

4:o) För att kunna erhålla statsunderstöd skall det lånesökande bolaget vara skyldigt hos Kungl. Maj:t styrka, att det förfogar över ett kapital, som jämte statslånet är fullt tillräckligt till järnvägsanläggningens utförande, på sätt arbetsplan och kostnadsförslag innehålla, och varav minst så stor del, som motsvarar fyra sjundedelar av den beräknade anläggningskostnaden, bör utgöras av inbetalt eller tecknat aktiebelopp eller eljest utan återbetalningsskyldighet lämnat tillskott till järnvägsanläggningens utförande.

5:o) Låneunderstödet må utgöra högst tre sjundedelar av anläggningskostnaden efter det fastställda kostnadsförslaget samt lyftas i mån av arbetets fortgång på sätt och å tider, som Kungl. Maj:t bestämmer, dock med iakttagande därav, att utbetalning av den beviljade lånesumman ej må äga

rum, förrän däremot proportionellt svarande inbetalning verkställts å den del av anläggningskapitalet, som bör utgöras av aktiekapital eller eljest utan återbetalningsskyldighet lämnat tillskott; och skall härjämte en tiondel av den beviljade låneförsträckningen innestå, till dess ej mindre inteckning i järnvägen meddelats med den förmånsrätt, som omförmäles nedan under 10:o), än även besiktning av järnvägsanläggningen blivit i överensstämmelse med § 2 mom. 2 av kungl. kungörelsen den 11 december 1874 angående ordningen för avsyning och besiktning av enskilda järnvägar och deras upplåtande för allmän trafik förrättad samt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen meddelat tillstånd till banans öppnande för allmän trafik.

6:o) I undantagsfall, då särskilda skäl därtill föreligga, äger Kungl. Maj:t bestämma, att statslånet må höjas från tre sjundedelar till högst hälften av den beräknade anläggningskostnaden, ävensom medgiva det lånesökande bolaget en däremot svarande minskning i skyldigheten att anskaffa eget anläggningskapital.

7:o) Därest kostnaden för järnvägsanläggningens utförande icke skulle uppgå till det i det fastställda kostnadsförslaget upptagna beloppet, skall statslånet nedsättas med ett belopp, utgörande högst tre sjundedelar eller i fall, som avses i 6:o), högst hälften av kostnadsminskningen; och skall bolaget sålunda vara pliktigt, att, sedan anläggningen blivit i vederbörlig ordning avsynad och godkänd, omedelbart till statsverket återbära vad bolaget för mycket kan hava uppburit.

8:o) Därest järnväg, för vars anläggning statslån sökes, skall trafikeras av en annan järnväg, bör preliminärt avtal därom, såvitt möjligt, vara upprättat, innan ansökning om statslån ingives, samt avskrift av detsamma bifogas ansökningen.

9:o) Med avseende å ifrågavarande försträckningar skall iakttagas:

a) att annuiteten för låneunderstödets återgäldande beräknas till fem och fyra tiondels procent å ursprungliga försträckningsbeloppet, av vilken annuitet först gottgöres ränta efter fem procent å oguldet kapitalbelopp och återstoden utgör avbetalning därå;

b) att räntefrihet må åtnjutas för högst tre år från lyftningsdagarna, men dock ej utöver ett år från den dag, då järnvägen enligt Kungl. Maj:ts bestämmande senast skall vara färdig och öppnad för trafik;

c) att, så snart ränta upplupit å lyftat lånebelopp till och med det datum, som motsvarar det för kapitalavbetalning fastställda, sådan räntas belopp skall inbetalas till staten;

d) att kapitalavbetalning skall genom erläggande av fullständig annuitet vidtaga tre år efter den dag, då järnvägen enligt Kungl. Maj:ts bestämmande senast skall vara färdig och öppnad för trafik; samt

e) att därest till betalning förfallet belopp icke i föreskriven ordning erlägges, låntagaren skall därå gälda fem och en halv procent ränta, intill dess samma belopp varder behörigen inbetalt.

10:o) Till säkerhet för sin fordrans utbekommande skall staten erhålla inteckning med förmånsrätt framför varje annan fordran i den järnväg, för vars anläggning den ifrågavarande försträckningen beviljats.

11:o) Mellan väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, å statens vägnar, och varje järnvägsbolag, som erhållit statslån, skall avslutas kontrakt, varigenom bolaget förbinder sig att utföra järnvägsanläggningen i överensstämmelse med den fastställda arbetsplanen ävensom vidtaga alla på bolaget ankommande åtgärder för att staten må, så snart ske kan, erhålla den under 10:o) stadgade inteckningssäkerhet; börande i detta kontrakt tillika intagas alla bolagets rättigheter och skyldigheter enligt de beslut, som av Kungl. Maj:t meddelats vid statslånets beviljande.

12:o) Fullmäktige i riksgäldskontoret äga medgiva, att statslån, som utbetalts från ifrågavarande anslag, må i dess helhet återbetalas före den stadgade amorteringstidens utgång.

13:o) Kungl. Maj:t skall insätta en med särskild instruktion försedd ledamot i styrelsen för varje järnvägsbolag, som innehar lån av staten, och utse en revisor att deltaga uti granskningen av bolagets förvaltning och räkenskaper; och skall arvode till sålunda utsedd ledamot och revisor bekostas av bolaget.

14:o) Järnvägsbyggnaden med därtill hörande anläggningar skall utföras under statens kontroll.

15:o) Varje järnvägsbolag, som erhållit statsunderstöd, skall vara skyldigt underkasta sig såväl de bestämmelser i fråga om samtrafik, vilka Kungl. Maj:t kan finna gott för bolaget meddela, som ock i övrigt alla de villkor och kontroller, som av Kungl. Maj:t prövas lämpliga och nödiga.

Bibanelånefonden.

Av 1911 års riksdag meddelade bestämmelser angående låneunderstöd från bibanelånefonden med däri av 1916 års riksdag beslutad ändring.

Riksdagen har år 1911 beslutat att för att underlätta åstadkommandet av bibanor inom västra delarna av Värmlands, Kopparbergs och Jämtlands län samt delar av Bohuslän och Dalsland skall bildas en lånefond av 5,000,000 kronor att avsättas under fem år från och med år 1912 med 1,000,000 kronor årligen, dock så att belopp, som ej blivit till utgående under ett av dessa år anvisat, må för ett efterföljande år av samma femårsperiod disponeras, med rätt för Kungl. Maj:t att från denna fond anvisa statslån till understödjande av nya, ännu ej påbörjade enskilda järnvägsanläggningar, om vilka här är fråga.

1913 års riksdag har beslutat att öka ifrågavarande fond från 5,000,000 kronor till 8,000,000 kronor på det sätt, att under tre år från och med år 1914 avsättas ytterligare 1,000,000 kronor årligen, dock så att belopp, som ej blivit till utgående under ett av dessa år anvisat, må för ett efterföljande år av samma treårsperiod disponeras, med rätt för Kungl. Maj:t att från denna fond anvisa statslån till understödjande av nya, ännu ej påbörjade enskilda järnvägsanläggningar, om vilka här är fråga.

1914 års senare riksdag har beslutat, att ovannämnda fond skall ökas från 8,000,000 kronor till 12,000,000 kronor på det sätt, att under vartdera av åren 1917 och 1918 avsättas ytterligare 2,000,000 kronor, dock så att belopp, som ej blivit till utgående under ett av dessa år anvisat, må för ett efterföljande år disponeras, med rätt för Kungl. Maj:t att från fonden anvisa statslån till understödjande av nya, ännu ej påbörjade enskilda järnvägsanläggningar, om vilka här är fråga.

1915 års riksdag har beslutat, att de avsättningar till ifrågavarande fond, som enligt riksdagens tidigare beslut skolat ske under åren 1916—1918, i stället skola äga rum under åren 1917—1919.

1916 års riksdag har *dels* beslutat att för avsättning till ifrågavarande fond i riksstaten för år 1917 upptaga ett belopp av 1,000,000 kronor; *dels* beslutat, att återstoden av det belopp, som enligt riksdagens tidigare beslut skolat avsättas till fonden under år 1917, i stället skall anvisas för år 1920; *dels ock* medgivit, att Kungl. Maj:t må under tiden till och med år 1920 förfoga över samtliga av riksdagen för avsättning till fonden anvisade medel.

1919 års lagtima riksdag har beslutat, att den avsättning till fonden, som enligt år 1916 fattat beslut skolat ske under år 1920, i stället skall äga rum under år 1921.

1920 års riksdag har *dels* beslutat, att ovannämnda fond skall ökas från 12,000,000 kronor till 24,000,000 kronor på det sätt, att under år 1921 till fonden avsättas, utöver redan beslutat belopp om 1,000,000 kronor, ytterligare 2,400,000 kronor samt under vart och ett av åren 1922—1925 avsättas likaledes 2,400,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att från denna fond anvisa statslån till understödjande av nya, ännu ej påbörjade enskilda järnvägsanläggningar, om vilka här är fråga; *dels* beslutat, att de för åtnjutande av lån från ifrågavarande fond hittills föreskrivna villkor och bestämmelser skola gälla även för lån ur den sålunda ökade fonden; *dels* medgivit, att Kungl. Maj:t må under tiden till och med år 1925 förfoga över samtliga av riksdagen för avsättning till fonden anvisade medel; *dels ock* beslutat att för avsättning till ifrågavarande fond i riksstaten för år 1921 upptaga ett reservationsanslag av 3,400,000 kronor.

1921 års riksdag har beslutat, att de avsättningar till fonden, som skolat ske under åren 1922—1925, i stället skola äga rum under åren 1923—1926.

1922 års riksdag har beslutat, att de avsättningar till ifrågavarande fond, som enligt tidigare beslut skolat ske under åren 1923—1926, i stället skola äga rum under budgetåren 1 juli 1923—30 juni 1927.

Slutligen har 1923 års riksdag beslutat, att de avsättningar till bibanelånefonden, som enligt tidigare meddelade bestämmelser skolat ske under budgetåren 1923—1927, i stället skola äga rum under budgetåren 1924—1928.

1926 års riksdag har medgivit, att Kungl. Maj:t må jämväl för tiden efter 1925 års utgång förfoga över samtliga av riksdagen anvisade medel för avsättning till bibanelånefonden.

För åtnjutande av lån från denna fond har riksdagen fastställt följande villkor och bestämmelser:*)

1:o) Behovet av banbyggnaden, särskilt dess vikt i nationalekonomiskt hänseende, skall genom tillfredsställande utredning vara ådagalagt.

2:o) Förslaget till banbyggnaden, som bör avse så billig anläggning, som är förenlig med den uppgift banbyggnaden har att fylla, skall vara uppgjort enligt tekniska bestämmelser, som av Kungl. Maj:t godkännas.

3:o) Kostnadsförslaget och de undersökningar, varpå detta grundar sig, skola vara så omsorgsfullt gjorda och så specificerade, att fullständig ledning därav kan erhållas för bedömande av den beräknade kostnadssummans tillräcklighet.

4:o) Kostnadsförslag och arbetsplan skola fastställas av Kungl. Maj:t, som ock närmare bestämmer de ställen, vilka järnväg skall beröra; och är det sökande bolaget skyldigt att gottgöra de särskilda kostnaderna för möjligen erforderliga kontrollundersökningar, besiktningar, extra biträdens användande med mera dylikt, vilka kunna av kostnadsförslagets och arbetsplanens granskning föranledas.

5:o) Det lånesökande bolaget skall för att kunna erhålla statslån vara skyldigt hos Kungl. Maj:t styrka, att det förfogar över ett kapital, som jämte statslånet är fullt tillräckligt till järnvägsanläggningens utförande på sätt arbetsplan och kostnadsförslag innehålla och varav minst så stor del, som motsvarar en fjärdedel av den beräknade anläggningskostnaden, bör utgöras av inbetalt eller tecknat aktiebelopp eller eljest utan återbetalningsskyldighet lämnat tillskott till järnvägsanläggningens utförande.

6:o) Statslånet må utgöra högst tre fjärdedelar av anläggningskostnaden efter det fastställda kostnadsförslaget samt lyftas i mån av arbetets fortgång på sätt och å tider, som Kungl. Maj:t bestämmer, dock med iakttagande därav, att inbetalningarna å den del av anläggningskapitalet, som bör utgöras av aktiekapital eller eljest utan återbetalningsskyldighet lämnat tillskott, skola ske i förhållande till de andelar av lånesumman, som lyftas, och före lyftningen av dessa låneandelar. En femtondel av den beviljade låneförsträckningen skall innestå, till dess besiktning av järnvägsanläggningen blivit i överensstämmelse med § 2 mom. 2 av kungl. kungörelsen den 11 december 1874 angående ordningen för avsyning och besiktning av enskilda järnvägar och deras upplåtande för allmän trafik förrättad samt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen meddelat tillstånd till banans öppnande för allmän trafik.

7:o) Med avseende å ifrågavarande försträckningar skall iakttagas:

att två tredjedelar av det beviljade statslånet skola förräntas och amorteras sålunda,

a) att annuiteten för statslånets återgäldande beräknas till fem och fyra tiondels procent å ursprungliga försträckningsbeloppet, av vilken annuitet

*) Dessa bestämmelser tillämpas endast i fråga om låneunderstöd, vilka av Kungl. Maj:t anvisats före den 1 juli 1923.

först gottgöres ränta efter fem procent å oguldet kapitalbelopp och återstoden utgör avbetalning därå;

b) att beträffande den ränta, som å lyftade lånebelopp upplöper under en tid, omfattande högst fyra år från lyftningsdagarna, men dock ej sträckande sig utöver två år från den dag, då järnvägen enligt Kungl. Maj:ts bestämmande senast skall vara färdig och öppnad för trafik, må medgivas anstånd med betalningen på det sätt, att denna ränta, benämnd anståndsränta, genom fortsatt annuitetslikvid erlägges till staten, först sedan i stadgad ordning såväl all annan ränta som ock hela lånekapitalet inbetalts;

c) att, så snart ränta, som icke är att hänföra till anståndsränta, upplupit å lyftat lånebelopp till och med det datum, som motsvarar det för kapitalavbetalning fastställda, sådan räntas belopp skall inbetalas till staten;

d) att kapitalavbetalning skall genom erläggande av fullständig annuitet vidtaga fyra år efter den dag, då järnvägen enligt Kungl. Maj:ts bestämmande senast skall vara färdig och öppnad för trafik; och

e) att, därest till betalning förfallet belopp icke i föreskriven ordning erlägges, låntagaren skall därå gälda fem och halv procent ränta, intill dess samma belopp varder behörigen inbetalt;

samt att återstående tredjedel av statslånet skall åtnjutas räntefritt, men amorteras med en annuitet av fem och fyra tiondels procent å nu ifrågavarande del av försträckningsbeloppet, vilken annuitet dock icke skall börja erläggas, förrän 60 år förflutit från det någon del av statslånet blivit lyftad; skolande, därest till betalning förfallet belopp icke i föreskriven ordning erlägges, låntagaren därå gälda fem och en halv procent ränta, till dess samma belopp varder behörigen inbetalt.*)

8:o) Järnvägsanläggningen med alla därtill hörande byggnader och materiel ävensom all bolagets övriga egendom skall utgöra säkerhet för den av staten lämnade försträckning och staten till säkerhet för sin fordrans utbekommande erhålla inteckning med förmånsrätt framför varje annan fordran i den järnväg, för vars anläggning den ifrågavarande försträckningen beviljats; och bör en tredjedel av det beviljade statslånet innestå, till dess inteckning med ovan stadgad förmånsrätt i bolagets järnväg meddelats för förut lyftade andelar av lånet; varjämte ovanberörda sista tredjedel ej må utbekommas, förrän inteckning för dess belopp med förmånsrätt framför varje annan fordran än statens blivit i bolagets järnväg behörigen meddelad.

9:o) Kungl. Maj:t skall insätta en med särskild instruktion försedd ledamot i direktionen för varje järnvägsbolag, som innehar lån av staten, och utse en revisor att deltaga uti granskningen av bolagets förvaltning och räkenskaper. Arvode till sålunda utsedd direktör och revisor skall bekostas av bolaget.

10:o) Byggnaden skall utföras under statens kontroll.

---

*) Mom. 7:o har erhållit sin nuvarande lydelse genom beslut av 1916 års riksdag.

11:o) Varje järnvägsbolag, som erhållit statslån, skall vara skyldigt underkasta sig såväl de bestämmelser i fråga om samtrafik, vilka Kungl. Maj:t kan finna gott för bolaget bestämma, som ock i övrigt alla de villkor och kontroller, som av Kungl. Maj:t prövas lämpliga och nödiga.

Av 1923 års riksdag meddelade bestämmelser angående understöd från bibanelånefonden.

(Tillämpas i fråga om understöd, som av Kungl. Maj:t beviljats från fonden fr. o. m. den 1 juli 1923.)

För åtnjutande av understöd från denna fond skola fr. o. m. den 1 juli 1923 gälla följande, av riksdagen fastställda villkor och bestämmelser:

1:o) Behovet och ändamålsenligheten av banbyggnaden, särskilt dess vikt i nationalekonomiskt hänseende, skola genom tillfredsställande utredning vara ådagalagda.

2:o) Förslaget till banbyggnaden, som bör avse så billig anläggning, som är förenlig med den uppgift, banbyggnaden har att fylla, skall vara uppgjort enligt tekniska bestämmelser, som av Kungl. Maj:t godkännas.

3:o) Kostnadsförslaget och de undersökningar, varpå detta grundar sig, skola vara så omsorgsfullt gjorda och så specificerade, att fullständig ledning därav kan erhållas för bedömande av den beräknade kostnadssummans tillräcklighet.

4:o) Kostnadsförslag och arbetsplan skola fastställas av Kungl. Maj:t, som ock närmare bestämmer de ställen, vilka järnväg skall beröra; och är det sökande bolaget skyldigt att gottgöra de särskilda kostnaderna för möjligen erforderliga kontrollundersökningar, besiktningar, extra biträdens användande med mera dylikt, vilka kunna föranledas av kostnadsförslagets och arbetsplanens granskning.

5:o) För att kunna erhålla statsunderstöd skall det sökande bolaget vara skyldigt hos Kungl. Maj:t styrka, att det förfogar över ett kapital, som jämte statsunderstödet är fullt tillräckligt till järnvägsanläggningens utförande, på sätt arbetsplan och kostnadsförslag innehålla, och varav minst så stor del, som motsvarar en fjärdedel av den beräknade anläggningskostnaden, bör utgöras av inbetalt eller tecknat aktiebelopp eller eljest utan återbetalningsskyldighet lämnat tillskott till järnvägsanläggningens utförande.

6:o) Statsunderstödet må utgöra högst tre fjärdedelar av anläggningskostnaden efter det fastställda kostnadsförslaget samt lyftas i mån av arbetets fortgång på sätt och å tider, som Kungl. Maj:t bestämmer, dock med iakttagande därav, att utbetalning å den beviljade understödssumman ej må äga rum, förrän däremot proportionellt svarande inbetalning verkställts å den del av anläggningskapitalet, som bör utgöras av aktiekapital eller eljest utan återbetalningsskyldighet lämnat tillskott; och skall härjämte en femton-

del av det beviljade statsunderstödet innestå, till dess ej mindre inteckning i järnvägen meddelats med den förmånsrätt, som omförmäles nedan under 10:o), än även besiktning av järnvägsanläggningen blivit i överensstämmelse med § 2 mom. 2 av kungl. kungörelsen den 11 december 1874 angående ordningen för avsyning och besiktning av enskilda järnvägar och deras upplåtande för allmän trafik förrättad samt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen meddelat tillstånd till banans öppnande för allmän trafik.

7:o) Därest kostnaden för järnvägsanläggningens utförande icke skulle uppgå till det i det fastställda kostnadsförslaget upptagna beloppet, skall statsunderstödet nedsättas med högst tre fjärdedelar av kostnadsminskningen, och skall bolaget sålunda vara pliktigt att, sedan anläggningen blivit i vederbörlig ordning avsynad och godkänd, omedelbart till statsverket återbära vad bolaget för mycket kan hava uppburit.

8:o) Därest järnväg, för vars anläggning statsunderstöd sökes, skall trafikeras av annan järnväg, bör preliminärt avtal därom, så vitt möjligt, vara upprättat, innan ansökning om statsunderstöd ingives, samt avskrift av detsamma bifogas ansökningen.

9:o) Med avseende å ifrågavarande statsunderstöd skall iakttagas:

att två tredjedelar av det beviljade statsunderstödet skola utlämnas såsom lån samt förräntas och amorteras sålunda,

a) att annuiteten för lånets återgäldande beräknas till fem och fyra tiondels procent å ursprungliga försträckningsbeloppet, av vilken annuitet först gottgöres ränta efter fem procent å oguldet kapitalbelopp och återstoden utgör avbetalning därå;

b) att räntefrihet må åtnjutas för högst fyra år från lyftningsdagarna, men dock ej utöver två år från den dag, då järnvägen enligt Kungl. Maj:ts bestämmande senast skall vara färdig och öppnad för trafik;

c) att, så snart ränta upplupit å lyftat lånebelopp till och med det datum, som motsvarar det för kapitalavbetalning fastställda, sådan räntas belopp skall inbetalas till staten;

d) att kapitalavbetalning skall genom erläggande av fullständig annuitet vidtaga fyra år efter den dag, då järnvägen enligt Kungl. Maj:ts bestämmande senast skall vara färdig och öppnad för trafik; och

e) att, därest till betalning förfallet belopp icke i föreskriven ordning erlägges, låntagaren skall därå gälda fem och en halv procent ränta intill dess samma belopp varder behörigen inbetalt;

samt att återstående tredjedel av statsunderstödet skall lämnas utan återbetalningsskyldighet.

10:o) Till säkerhet för sin fordrans utbekommande skall staten erhålla inteckning med förmånsrätt framför varje annan fordran i den järnväg, för vars anläggning den ifrågavarande försträckningen beviljats.

11:o) Mellan väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, å statens vägnar, och varje järnvägsbolag, som erhållit statsunderstöd, skall avslutas kontrakt, var-

igenom bolaget förbinder sig att utföra järnvägsanläggningen i överensstämmelse med den fastställda arbetsplanen ävensom vidtaga alla på bolaget ankommande åtgärder för att staten må, så snart ske kan, erhålla den under 10:o) stadgade inteckningssäkerhet; börande i detta kontrakt tillika intagas alla bolagets rättigheter och skyldigheter enligt de beslut, som av Kungl. Maj:t meddelats vid statsunderstödets beviljande.

12:o) Fullmäktige i riksgäldskontoret äga medgiva, att statslån, som utbetalts från ifrågavarande anslag, må i dess helhet återbetalas före den stadgade amorteringstidens utgång.

13:o) Kungl. Maj:t skall insätta en med särskild instruktion försedd ledamot i styrelsen för varje järnvägsbolag, som erhållit understöd av staten, och utse en revisor att deltaga uti granskningen av bolagets förvaltning och räkenskaper; och skall arvode till sålunda utsedd ledamot och revisor bekostas av bolaget.

14:o) Järnvägsbyggnaden med därtill hörande anläggningar skall utföras under statens kontroll.

15:o) Varje järnvägsbolag, som erhållit statsunderstöd, skall vara skyldigt underkasta sig såväl de bestämmelser i fråga om samtrafik, vilka Kungl. Maj:t kan finna gott för bolaget meddela, som ock i övrigt alla de villkor och kontroller, som av Kungl. Maj:t prövas lämpliga och nödiga.

16:o) I händelse staten inlöser järnvägsanläggningen, skall vid beräkning i enlighet med koncessionsbestämmelserna av inlösningsbeloppet, staten erhålla avräkning för den del av statsunderstödet, som lämnats utan återbetalningsskyldighet.

Avlöningsstater.

Riksgäldskontoret och riksdagens hus.

A. Fullmäktige.

Till envar av sju fullmäktige arvode 4,000 kronor	28,000 kr.	
Därutöver		
till ordföranden	1,000 »	
» förste deputeraden	10,000 »	
» andre »	3,000 »	
Ersättningar till fullmäktiges vikarier, förslagsanslag	2,000 »	44,000 kr.

B. Tjänstemännen.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag	220,000 kr.
Vikariatsersättningar, förslagsanslag	10,000 »
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare, förslagsanslag	60,000 »
Pensioner åt f. d. tjänstemän, förslagsanslag	7,500 »
Förslagsanslag	341,500 kr.

Anm. Riksdagen har bemyndigat fullmäktige i riksgäldskontoret att i avbidan på slutligt avgörande av frågan om ordnandet av riksdagens inre administrativa och ekonomiska angelägenheter tills vidare förordna *dels* såsom vice värd i riksdagens hus en tjänsteman mot en avlöning högst enligt 27:e lönegraden i gällande löneplan för befattningshavare vid riksdagens verk, *dels och* under den tid av året, då fullmäktige så finna nödigt, en tjänsteman i riksdagens verk mot avlöning högst enligt 17:e lönegraden av samma löneplan.

Riksdagsbiblioteket.

Arvoden à 500 kronor till tre styrelseledamöter	1,500 kr.
Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag	32,000 »
Vikariatsersättningar, förslagsanslag	500 »
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare	6,000 »
Förslagsanslag	40,000 kr.

Justitieombudsmansexpeditionen.

Avlöning till justitieombudsmannen	17,040 kr.
Gottgörelse till justitieombudsmannens ersättare, förslagsanslag	2,130 »
Avlöning till en byråchef	11,940 »
Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag	14,135 »
Vikariatsersättningar, förslagsanslag	1,800 »
Pensioner åt f. d. tjänstemän, förslagsanslag	1,700 »
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	2,000 »
Förslagsanslag	50,745 kr.

Militieombudsmansexpeditionen.

Avlöning till militieombudsmannen	17,040 kr.
Gottgörelse till militieombudsmannens ersättare, förslagsanslag	2,130 »
Avlöning till en byråchef	11,940 »
Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag	14,060 »
Vikariatsersättningar, förslagsanslag	1,500 »
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	3,400 »
Förslagsanslag	50,070 kr.

Från riksgäldskontoret utgående pensioner.

	Ursprungligen beviljade pensioner		Förhöjda pensioner fr. o. m. 1 juli 1925	
Från riksstatsanslaget XIII: 1.	Kr.		Kr.	
till f. d. befattningshavare hos riksdagen eller deras änkor:				
Förre föreståndaren för riksdagens tryckeriexpedition, fil. kand. *J. P. Velander*	4,000	—	4,752	—
» notarien i första kammarens kansli *Olof Tryggve Hermelin*	1,400	—	*)1,914	—
» postvaktmästaren hos riksdagens andra kammare *E. M. Wistrand*	1,000	—	1,452	—
» notarien hos riksdagens andra kammare *Andrietta Katarina Lundgren*	750	—	972	—
Förra städerskan i riksdagshuset *Augusta Sofia Nilsson*	300	—	696	—
Förre notarien hos riksdagens andra kammare Carl Napoleon Sandströms *änka Anna Amalia Sandström, född Pilblad*	500	—	—	—
» korrekturläsaren Gösta Miles Karlströms *änka Ingeborg Karlström, född Söderman*	500	—	—	—
Från riksstatsanslaget XIII: 2.				
till f. d. befattningshavare i riksgäldskontoret och vid riksdagens hus eller deras änkor:				
Förre kammarskrivaren *Sven Ludvig Stuart*	2,000	—	2,328	—
» revisorn och bokhållaren *Nils Axel Fredrik Erdmann*	3,100	—	3,504	—
» förste vaktmästaren *Carl Johan Lundell*	1,400	—	1,884	—
» extra portvakten vid riksdagshuset *Per Fredlund*	500	—	900	—
» förste riksgäldsvaktmästaren *Carl Johan Johansson*	1,920	—	—	—
» riksgäldsvaktmästaren *Vilhelm Emanuel Willberg*	1,716	—	—	—
Från riksstatsanslaget XIII: 6.				
till f. d. befattningshavare hos riksdagens justitieombudsman:		—		
Förra skrivbiträdet *Ellen Kindelius*	1,200	—	1,668	—

*) Inklusive pensionsförhöjning å en från statskontoret utbetald pension å 1,350 kronor. Den från riksgäldskontoret utbetalda pensionen beviljades av 1925 års riksdag men har utgått först från och med år 1927.